

310249

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

జెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ నవంబరు నెల 13-వ తేది సోమవారము

No. 187

నంపుటము ౯

ఉండు భి నా మ థం వ త్స ర ము, కార్తికమాస బహుళ నవమి

నంచిక ౧౮౭

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము

అన్ని పాపులందును దొరకగలదు

చక్కని డబ్బీగల సీసా 1-కి అణాలు 10.]

***

[అమృతంజనం డిపో, బొంబాయి, మద్రాసు.

శ్లో మా నుం ద ర ము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంధ్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయుద్ధము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి వైజ ౧౮౦ పేజీలు : వెల రూ 1-0-0

ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమీషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మద్రాసు

శుద్ధస్వదేశి బెంగుళూరు - మేలు పట్టుచీరలు

జుర్రెచీరలు, కిరీటలు, గవికలు, టమాన్లు, దాబీటీలు, పావన్లు, సాదాకాట్టుగుడ్డలు, గౌనుగడ్డలు మొదలగునవి పురమాషిగా మేలుగరికిం పట్టుతో చిలకపచ్చ, పసుపుపచ్చ, ఎఱుపు, నోహ, ఆకాశగర్భం, అరంజరంగు, మేఘగర్భం, కాశీరంగు, వెదులిరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి ఉద్దరు మేరు తయారుచేసి పంపెదము.

చాయకు గ్యారంటీ:—ఒకసారి ఆర్డరుయిచ్చినవారు తప్పక ఎద్దడును మాకే ఆర్డరునుపంపుదురు.

విద్యములకు ఈదిగుర విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

పోస్టు బ్యాంక్ నెంబరు ౪౪

మాకం సుబ్బరాయ శెట్టి అండు బ్రదర్స్,

పట్టుబుల్లి వద్దకూట, చాక్, బెంగుళూరుసిటీ,

చలికాలముల కవసరమేచి

ట్వీడు, ప్లానల్సు, కోటింగ్సు, వర్మింగ్సు మొదలగునవి

మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి.

పలురకముల పట్టుగుడ్డలు మీకుకావలసివధరలలో గలవు

జనమల్ చల్లారం

ప్రదర్శనగదులు: నెం 46, రత్న బజారు

పార్కు-టౌను, మద్రాసు.

అపూర్వరాజకీయ గ్రంథములు

1. పుష్పాంజలి (భావగీతములు) 1 8 0
2. తిలకుమహాశయుని సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు } 2 4 0
3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము 1 8 0
4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయనాటకము) 1 0 0
5. స్వరాజ్యపతాకము ,, 1 0 0
6. సంస్కారణి ,, 1 0 0
7. స్వరాజ్యధ్వజము ,, 0 12 0
8. స్వరాజ్యరథము ,, 0 8 0
9. గాంధీ మహాదయము ,, 0 8 0
10. ఆలీప్రభులనిర్బంధము ,, 0 10 0
11. ఆసియాఖండవిజ్ఞానరహస్యము 0 8 0
12. నిరాకరణోద్యమతత్వము(ఆంధ్రాసు) 0 6 0

ఆంధ్రదేశమున ప్రకటింపబడు రాజకీయగ్రంథము లన్నియు మావద్ద దొరుకును.

(402)

ఉపేంద్రప్రచురణాలయము, 17, నారాయణ మొదలిప్పి మద్రాసు.

శాస్త్రసమత్తమైన జ్యోతిషము

మీ జాతకము గాని వయస్సు నామము గాని పంపుడు. కవిలో చెప్పబడిన శైలివ్యాధిగ్రంథములచే వృద్ధుల విచారణ చేసి రుజు విచ్చుట్లు ఒక సంవత్సర ఫలము వ్రాసిన రు 1-8-0 ద్వాదశభావములు మహాదేశాఫలములు రు ౪. ఒక మహాదేశక అంకిరణము: ట్టిఫలములు వ్రాసిన రు ౪. శ్రీధరవేంకటస్వామి శేషుమారు. అంబాజీపేట పోస్టు. (గోదావరి జిల్లా

బహుమానము

వైద్యవిద్య

అయురారోగ్యైక్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

గానైద్య నారాయణజీ శేకవతి,

(8198)

,, చీరబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

చాటుపద్య మణిమంజరి - ద్వితీయభాగము

వెల రు 1-6-0. శ్లోక మేఘ ప్రతి రు 1-10-0.

మూన్నాళ్ల ముచ్చట - వెల 0-4-0.

అద్రైసు:—మణిమంజరి మేనేజరు,

(142)

తిరువల్లి క్లె-సి, మద్రాసు.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutts and Co.

172,

CALCUTTA,

స్వధర్మము

గీతలలో "స్వధర్మ మపిచావేత్త్య నవికంపితు మర్హసి" గీత 2-31 అనుచోట నీ స్వధర్మనిర్దేశ మున్నది.

శ్రు॥ సత్యం వదా! ధర్మం చర!... సత్యాన్న ప్రమదిత్యం! ధర్మాన్న ప్రమదిత్యం! తైత్తిరీయము 1-11-1 ఈ ధర్మనిర్దేశ చన మున్నది. ఇక్కడ ధర్మం చర! అనువిధివాక్యములలో ధర్మమును చరించుచు అనగా అపఠ్యేయము నాచరించుము. అని శ్రుతి విధించుచు 'ధర్మాన్న ప్రమదిత్యం' ధర్మశబ్ద మనఠ్యేయ విషయముకంటెచేత నననాథమే ప్రమాదము. అట్టి ప్రమాదమును గలుగనియ్యవలెను. అనగా నీవు చేయవలసియున్నది. నీవు చేసి తిరగలేని ప్రమాదవ్యాపారమునాడీ కూడ మరలించుచున్నది. ఈ ధర్మాపఠ్యేయము జాతిప్రయోక్తయై యున్నట్లు ఇంకొక చోట కూడ శ్రుతి చెప్పబడినది. ఎట్లన బృహదారణ్యములలో చాతుర్వర్ణ్యస్పృహ్యంతరమున నిర్మితిని నంతగా నీధర్మము సృష్టింపబడినది. ఇది జాతిప్రయోక్త మనుటకే.

తదేతద్ధర్మాత్మత్రయిన్ శూద్ర స్త దగ్నినైః..... త్మత్రయో త్మత్రయో వైశ్యేనైశ్చ... 1-4-15 "త్మత్రయో త్మత్రయో అని జాతిప్రయోక్తముగా వ్యవహరింపబడినది. ఈజాతి ప్రయోక్తధర్మవాచిక నే గీతలలో "స్వధర్మ మపిచావేత్త్య" అనుచోటను భగవాను లనువదించిరి శంకరులు తదితర భావ్యకాశము వ్యాఖ్యానము చేసిరి. పూర్వవిమాంసం యనే వ్యర్థభాగములలో త్మత్రయజాతి మాత్రవాచికా నీయంతయు సుప్తముగా వివరింపబడినది. ఆయంతయున్నట్టిని గ్రంథవిస్తర భీతిచేత నిచ్చట విరమించుచున్నాను.

శ్రుక్యత మనుసరించి గీతానుదర్శనమును చూడము. అర్జునుడు త్మత్రయోడు. తన ధర్మమును నిర్వర్తించుటకేగడా తనం తటః దాను బయలుదేరిన. భీష్మదిగురుగృధ్రజనమును చూచిన యనంతరము శోకమోహములు క్రమంగా స్వధర్మమునండి విరమించెను. మీఁదమిక్కిలి ఇతర (బ్రాహ్మణ) జాతికి సంబంధించిన భిక్షాజీవనానిక మొనరించుటకు సిద్ధుడైన. ఈస్థితిలో భగవానుడు చేసిన జేమనగా అర్జునుడు స్వధర్మమునండి విరమించుటకు పాతపూతము లయిన శోకమోహములను నశింపజేయుటయే. అజ్ఞానము పోయినచో శోకమోహము లంత రించును. అప్పుడు స్వధర్మమును నిర్వర్తించుటకు జనంతటః దాను వచ్చిన యర్జునుడు యథా పూర్వము ధర్మ బద్ధుడగునని భగవద్భిప్రాయము. అర్జునుడు చేసినదియు నదియే. ఈమోహమును పోగొట్టుటకు భగవానుఁ డనేకరీతుల నయ్యు క్తిఃముగ నర్హునికి బోధించెను. శరీరములు, శరీరసంబంధము లగు బంధుత్వ గురుత్వాదులు నవిద్యాకల్పితములని తెలియఁబడ కపోవుటచేత సంసారమందు సత్యత్వాత్మ ధర్మత్వాది ప్రతి భావరూపమై స్వపాపానిసాధారణమై ప్రభు కలిగెను. ఈ ప్రభు నివారించుట కింతకంత నాస్తిస్వరూపమున జెప్పెను నిష్కళ, "ఏమజ్ఞునా! కేవలము పరమార్థత్వమును బట్టియే యాలోచింప నక్కఱలేదు. ప్రస్తుతము నీవు చేయువ్యాపారము స్వధర్మము నుమా! నీవు జాతిప్రయోక్తస్వధర్మమును నిర్వర్తించుటకు వచ్చితివి. అట్లు నిర్వర్తించి, స్వధర్మమును త్యజించి దోషమొటి, నీ కన్యాయువ పరధర్మస్వీకారమువలన వచ్చిన దోషమొటి నిన్ను వధించి నీ కిహపరములందు తెండింటియం దును హని కలుగజేయును" అని యుద్వోధించుచు భగవానుఁ డర్జునునికి 'స్వధర్మ' ప్రాశస్త్యము నెఱిగించెను. భగవానుడు భారతకాలమునాటి పరిస్థితులకట్టి కేవల మర్జును నుద్దేశించి యట్లు బోధించెను. అంతేకాని యర్జునుని జేసికొందున ప్రతే పింపలేదు. భగవానుడుకూడ 'సూనియంతి యగు ధర్మమునే యుపదేశించెను. అర్జునుడు నల్ల ప్రవర్తి స్వధర్మపర్యుక్తుఁ డయ్యెను. భగవానుడును ధర్మసంస్థాపన చేసెను. దీనికట్టి తేలివడేసెనగా, స్వధర్మము దేశకాలపాత్రాధీనము గా నున్నది. కాబట్టి దేశకాలపాత్రముల ననుసరించి మనము నిర్వర్తించవలసి ననని. ఇదియే స్వధర్మనిర్వహణము. ఎట్లనగా, ఆస్థిబలమునకును భౌతికబలమునకును సంస్కృతం కలిగిన యాకాలమున, విశ్వమూ ననజాతికిని శాంతిప్రధాన మని తోచినయీకాలమున, కేవలము పశుబలము నిష్కార మని ప్రత్యక్షమయిన యాకాలమున, అత్యుత్త క్తి విస్మృతించి ధర్మస్థాపనము చేయనీ కాలమున యుగయుగ ములనుండి శమదమాద్యధ్యాపనాటవము కలిగిన భారతదేశమున, కేవల మహింసాబద్ధులయి చరించు భారతప్రపంచమునకు స్వధర్మ ర్మభేదనగా ఆత్మబలమును బ్రకాశింపజేయుటయే. దీనికే దెల్ల నల్ల మొదలయిన జాతిద్వేషముగాని, హిందూమతాత్మవిషయ

పన్నులసరణి.

(శ్రీ)యుత వశిలుగారి వ్యాససారాంశము)

మనదేశములో కేంద్రప్రభుత్వముచేతను మండలప్రభుత్వ ముచేతనుగూడ పన్నులు పెడతగా విధింపబడుచున్నవి. ఎంతగా వీనిని హెచ్చుచేయుట కవకాశ మున్నదో యంతవలకును పన్నులను పెంచెద. ఇకమీద హెచ్చుచేయుట యపాయకర మని ప్రభుత్వోద్యోగులే తెలుపుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వాదాయము వ్యయమున కంతమాత్రమును చాలుటలేదు. వ్యయము నేమై తగ్గించు సుపాయము నరయడని యొకకమిషను నేర్పాటు చేసిరి. ఫలితార్థమెట్లు డేబట్ చూడవలసి యున్నది.

'పన్ను' అ. గా. కే. మి. ప్రభుత్వాదాయములో నేయేభా గములను పన్నులుగా నెంచవచ్చు నను విషయమున నూజ్యో విచారణ చేసినయెడల నభిప్రాయభేదములు చాల గలుగును. మూలముగా విచారించిన యెడల "ప్రతిసంవత్సరము దేశమునకు కర్షించు సంపదనండి ప్రభుత్వోద్యమమునకై తీసికొనబడు భాగమునకు పన్ను అను పేరడవగును."

ప్రభుత్వాదాయమునకు మూలములగు విషయము లివి. 1. భూమిశిస్తు 2. నల్లమందు 3. ఉప్పు 4. స్తాంపులు 5. ఆహార 6. రాజధానిపన్నులు 7. ఎలమతి దిగుమతులు 8. ఆదాయపుపన్ను 9. ఆదాపులు 10. రిజిస్ట్రేషను 11. కప్పములు 12. కడ్డీలు 13. పోస్టు, టెలిగ్రాములు 14. టంకపాల 15. సివిలకాఖలు 16. జానాపథములు 17. రైళ్లు 18. నేస్తము 19. కలికునకులు 20. వైదికాదాయము.

దీని ననుసరించి భూమిశిస్తు పన్నుగా నెంచవచ్చును. ఇది అద్దెనా, నన్నాయన నూత్నవిచారణ యనవలయు. ఇదొక విశేషమున్నది. సేద్యాదాయము క్రింద నీటి తీరవన

క్రైస్తవాది మతదేవముగాని, ఆంధ్ర (దావిడ మహారాష్ట్ర) బ్రాహ్మణ (బ్రాహ్మణేతర సంభుత్వముగానిలేదు. ప్రాజికొటి కంతటికి నాత్మ యొక్కటియేగాని రెండవవలె లేవు. ప్రతి జీవికి నీయార్థ్యక్తి నీ యధాంము. ఈక్రింది విజ్ఞాభింప జేయుటయే కర్తవ్యము. దానికే జేయవలసిన జేమనగా, వ్యా మోహమును బాదోలగలయును. దీనిని దొంగించుటకు స్వతక్తి పయి నాధారపడవల యును. ఒక రీతి యాధర్మభిక్షు లు నేచియుండవలసిన అవసరము లేదు. ననోవాక్యాలు కర్మము నహింసావ్రతమారంభింపవలయును. ద్వేషమునకేవలము తొలగించవలెను. తపస్సుచేసి ప్రపంచకాంతికి మేల్కొలువ నాధాధిపత్యమున. ఇం దేమాత్రము చలించిన "ధర్మాన్న ప్రమదిత్యం" అనునది నరపదమ. ఉపన్యాసములు చెప్పటచేతను వ్రాయటచేతను వైది కవిస్వధర్మనిర్వహణము జరుగుదు. ఆచరణయందు బెట్టవలయును. అప్పుడే అది స్వధర్మ మనుటకు నర్హును. ఆచరణలేనిది 'స్వ' యనుట యట్లు సిద్ధించును? అనుష్ఠానప్రధాన నయినది గదా ధర్మము అని శ్రుతినిర్వచించెను.

ప్రస్తుత భారతదేశపరిస్థితి లూకేషధముగ లేవు. ఒక ప్ర క్క నసహాయవారులు, నోకప్రక్క సహాయవారులు నొక ప్రక్క జాతియవారులు, నొకప్రక్క మివాదులు నొకయెడల తట గూను, నొకదిక్కున బ్రహ్మణ్యబ్రాహ్మణక్షత్రదారులు, తదంత రక్షితదారులు, తదంతరక్షితోఘన, కన్యధర్మకరులు, తదూర్ధ గాములు ఇట్లు భిన్న వ్యవస్థలతో దేశము కొట్టుకొనిపోవుచున్నది. వీరిందలు 'స్వ' యనుదానికే యంతి యాటపాసమును జే యుచున్నారు. కాని 'స్వ' నుతంత యడుగునకుఁ గురింపలేదు మున్నది. ఈ 'స్వ' నిర్వయింపఁబడు టెట్లు? ఇదికాదనియనవలె నదికాదనియనవలె, నదియనిదియు జాదింకొకటి యనువారు గాగదా సోదరులున్నారు. మొత్తముమీద నీమభిప్రాయభేద ము లట్లుండెను. లక్షలకొలదిదేశీయులు మాటికిగడకు లేక నులమలమాడుచున్నారనుటలో నభిప్రాయభేదమున కే యవ కాశమునలేదుగదా? వీరినందఱు నదరించుటయేగదా స్వధర్మ ము? నామాలారా! కర్మమన దేశమంతట వ్యాపింపజేసి వీరి నుడిగి నేలబలికింపరాదు? దీనివలన జీవనోపాధిలుగదని యొ కది, కలుగునని యొకరు వ్యర్థముగాఁ దిగవులాడనేల? ఆచరణలో బెట్టి విమర్శింపరాదా? ఈ కర్మన 'స్వ' అనించు కొనుకే; మహింసాకారమునడచుకే; ఓర్పున, ఓపికయొ బుట్టించుకే; కార్యదీక్ష కలిగించుకే; యంత నాధికస్వాత్మక్రియ నలభుటకే; చిరకాలముపాత్రితయొక విశేషవ్యామోహ మంత రించుకే. ఇ కేమికవలయు? ఇది 'స్వధర్మ'నిర్వహణము కాదా ఇంకెంత గొఱపాణమునన్ను నన సోదరుడేప్పుడు ముఖిరా నుమతో మహాపదమతో పుట్టెదా. తో భవిష్యత్సుభాభిలాషతో నడుంబులుగా మనకొకరు వదులుచున్నాడు. దేశ మాత నానికే కరావలంబ మొనగుచున్నది చూడుకు. అని నిరాశ పాలు కావలెను. అనివి కడుపురుంబ దీర్చును. కర్మమస్త్ర ధారణముచేసి స్వప్రకాశమున నాత్మతక్తిని చవిగొనఁడు. ఇది యే దేశకాలపాత్రాధీనమయిన మనధర్మము. ఇదియే మనకన్య స్థానము. ఇదియేకాలికారకము. దీనిని నిర్వహింపుడని నాసోద రులను బాధించుచున్నాను.

బుర్రా బాలకృష్ణశాస్త్రి

చేర్చుచున్నాను కేవలము పంటకాల్పుల నీరు నుపయోగించు కొనకున్నను, అట్టికాల్పులకును చెరువులకును దాపున నుండుట చేత నానిలాభము ననుభవించుచున్నట్లైచి, యాభూములపై విధించు శిస్తును కొంత భూమి శిస్తునండి కలిపి సేద్యాదాయ మన జేర్చుచున్నారు. ఇకంత సమంజసముకాదు. దీనివలన భూ మిశిస్తు తక్కువగ యున్నట్లు లెక్కలలో గాన్పించును. మఱి యు సేద్యమునకై నిర్మింపబడిన కాలువలు, చెరువులు అధికలా భిప్రదములుగ నున్నట్లును'వాని కక్షణిక యేర్పడిన యుద్వో గిగాభి మహోపకరముగను బ్రదర్శితమగును. ఇట్లు సర్వత్ర జేసిన యెడల, పోస్టు టెలిగ్రాపు కాబలకలన వర్గక మభివృద్ధి గాంచు నను కారణముచేత, ఆకాభాదాయమునండి కొంత తగ్గించి, వాణిజ్యాదాయముక్రింద చేర్చవలయును గదా. ఇట్లు చేయింపు బోయినచో మహాసంక్షోభము సంభవించును. కావున సేద్యా దాయము భూమిశిస్తు కలిపివేయవచ్చును. ఇను పన్నుల భార ము ప్రజలపై కెట్లున్నదో చూచింతము. వివిధములగు పన్నులను వేరువేరుగ విచారించుట మాని పర్యవసానమును గ్రహింతు. పన్నుభారమును గూర్చి విచారించుచో నొక్క యంతమును జ్ఞప్తి నుంచుకొనవలసియున్నది. ప్రజలంత మొత్తమును చేల్పించు చున్నారను విషయముగాదు మన మాలాచింత దగినది; పన్నులను జేల్పించిన పిమ్మట, ప్రజల కేమి మిగులుచున్నదను విషయము చాల ముఖ్యమైనదిగ నుండును ఒక దేశమువారు పన్నుల మొత్తమున హెచ్చుసొమ్మును జేల్పించినను, మిగిలిన సాంస్కృతికపు టాదాయము చాల గ మిగులుట చేత, వారికి పన్నులభారము బాధకము గాక పోవచ్చును. మరొక దేశములో పన్నుల మొత్తపు సొమ్ము చాల తక్కువగ నున్నను, ప్రజకు మిగులునది స్వల్పమగుటచేత వారికొకొద్ది పన్ను చాల బాధకరముగ నుండవచ్చును పన్నుల భారమును విచారించుచో ప్రజల యనుభవమునకు మిగులు ఆదాయ మెంత యను నలెమును ముఖ్యముగా విచారించవలసి యుండును.

మనదేశములో నటుంటి విచారణములు కొన్ని జరిగి యున్నవి. 1870 సంవత్సరములో దాదాభాయి నారోజిగారు గావించిన విచారణలన, హిందూదేశములో నటున స వత్సర మునకు తలకు 20 రూపాయ లాదాయము వచ్చునట్లు తేలి నది. 1871 సంవత్సరమున ఇండియా మంత్రిగానున్న గ్రాంట్ డేవెనరు హిందూదేశీయుల యాదాయము సగటున తలకు 20 రూపాయలని తెలిపియున్నారు. అప్పుడు రాజప్రతినిధిగ నున్న మేయోపభువుగ నిట్లే గాననకలో నొక్కొనియు న్నాడు. 1880 సంవత్సరమున ౪0 చేరుకు బాక్స్టోగారి యా జమాన్యము క్రింద జరిగిన డేమ విచారణసంఘమువారి గణన ప్రకారము సగటు సంవత్సరపు టాదాయము 27 రూప్యములై నట్లు తెలుపబడినది. 1901 సంవత్సరములో కర్మనభువుచే నడి పింపబడిన విచారణయం తీసుట ఆదాయము తలకు 30 రూప్య ములని తెల్పబడినది. ఇట్లే 1911 సంవత్సరము విచారణ నడిపిన కుక్కుదొరగారు మాత్రము సగటు సాంత్సృతికపు టాదాయ ము 50 రూపాయలైనట్లు తేల్చిరి. ఇకంతగా పోలిపడగలది కాదు. ఎన్ని జిల్లములు చేసినను 1870 సం. మొదల 1901 వరకు నభివృద్ధి 10 రూపాయలు కాగా 1901 సం॥ మొద 1911 సంవత్సరమువఱకు ఆదాయములో నభివృద్ధి 30 రూ॥ నుండి 50 రూ॥ పుములకు గంతు చేసినదని విశ్వసనీయము గాదు. పోనిండు; అదియు గ్రామ్యాముగ నెంచెము. పన్నుల భార మొకొందితీ నుండునుగదా?

Table with 4 columns: సం., తలకు సగటు, తలకు సగటుపన్ను, సగటునకు మిగులునది. Rows for 1871, 1881, 1981, 1911.

1901 సం. వరకు నగటున మిగిలినది నెలకు 2 రూపాయల 5 అణాలు. దీనితో నెట్లు జీవనము జరుగలలో యా చించినయెడల పన్నుల భారము బాధకరమో కాదో గ్రహింప వచ్చును. 1911 సంవత్సరమున నెలకు 4 రూ॥ పుములు మిగిలె ననుకొన్నను అప్పటి ధరలను బట్టి జీవితమున కేవలములకు ప దాధములు లభ్యములతో కాదో గ్రహింపవచ్చును. ఆనిదట వై రితిని గణితములు వేయబడి యాండలేను. కాని సగటు ఆదాయ ము ౬0 రూ॥పాయలకు మించలేదని సామాన్యసభ్యముగల ప్రతివాడును గ్రహింపగలడు.

ఇట్లుండ 1913 సం మొదలు 20 ఒక సం కరకును యు దకాలమున తలకు 2 రూ॥పుములపన్ను హెచ్చుచేయబడినది. మ హావ్రసాదములని యొకబడిన సంస్కరణలయనంతరము మ తొక రూ॥పాయకేనైగా పన్ను హెచ్చు కలిగినది. అనగా దాదా పు 6 రూ॥ 8-6 మించును. సగటున మిగులనది ౬౬౮, నెలకు 3 రూ॥ 10 అ. కాగలదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఉన్నెనను వా డక నూకలన్నము తినుటకై నను చాల దని వేరుగ చెప్పవలయు నా? సినిలియనుల జీతము లింకను కృద్ధికావలయును. మంత్రుల భోగములు జరుగవలయును. సంస్కరణ లాభముల ననుభవించు ప్రజలు త్యాగిలురై, నణగకగొలుగక హెచ్చు పన్నులనియ వలయును! భీ! ఏమివాదము?

హిందీ పరిక్షా ఫలములు

(17-వ, సెప్టెంబరు 1922)

హిందీ ప్రచారక పరిషత్తు

మొదటి తరగతి:—1. రా. పేరయ్యకాశ్రి (పిఠాపురము) 2 స్క. వెంకటేశ్వరరావు (విజయవాడ) 3 వి. పాండురంగ రావు 4 ఓ. వెంకటేశ్వరరావు (నెల్లూరు)

రెండవ తరగతి:—5. ఓ. వెంకటేశ్వరయ్య 6 పే. కామేశ్వర సోమయాజీ 7 జం. కామయ్య (విజయవాడ) 8 భ. వెంకటసుబ్బయ్య.

మూడవ తరగతి:—9. గ. రామకృష్ణయ్య 10 పే. వీర బ్రహ్మం 11 కూ. నానుమలరావు 12 కూ. రాజగోపాలకృష్ణయ్య 13 తం. రామసోమయాజీ 14 పే. రామభద్రరాజు (విజయవాడ) 15 మం. సుబ్రహ్మణ్యకాశ్రి (పిఠాపురం) 16 గంటి సీతారామశర్మ (కాకినాడ) 17 పా. జగన్నాథం (విజయనగరము).

ప్రవేశకాపరిషత్తు

మొదటి తరగతి:—1. స్క. బ్రహ్మయ్య (ఘాటిల్లాడి) 2 కం. వెంకటకృష్ణయ్య 3 కే. వీరరాఘవయ్య (విజయవాడ) 4 యా. గోపాలరావు 5 యే. సత్యనారాయణ 6 యే. వీరభద్ర రావు (చిలవరపట్నం) 7 పి. నూరమ్మజేవి 8 వా. జగ్గారావు 9. పే. పార్వతీశ్వరరావు 10 భ. వెంకటకాశ్రి (రాజమండ్రి) 11. వై. పార్థసారథి (మద్రాసు).

రెండవ తరగతి:—12. ఆ. అప్పారావు (పిఠాపురం) 13 వై. చలపతిరావు (నెల్లూరు) 14 య. తాతయ్య (చిలవరపట్నం) 15 మం. వైరాగిదాసు 16 ప. లక్ష్మీనరసింహం 17 కా. నానుమలరావు (గుంటూరు) 18 భట్టిపాటి మంగుడుపాటికృష్ణయ్య 19. చల్లపల్లి లక్ష్మీనారాయణ 20 గో. తాతయ్య 21 జం. లక్ష్మీకాంతం 22 వా. శ్రీరామయ్య 23 వా. రామకృష్ణయ్య 24 ఆ. వ్యాసనారాయణకాశ్రి 25 పే. నూరంబరాజు 26 కాం. జగన్నాథగోపాలరావు 27. గు. మాధవరావు (రాజమహేంద్రవరం) 28 గూ. వెంకటాచలం 29 వ. సత్యనారాయణరావు 30 కూ. వెంకటరామశర్మ (గుడివాడ) 31 ఆ. రామకృష్ణయ్య (విజయవాడ).

మూడవ తరగతి:—32. ఆ. నుబ్బారావు 33 కొ. సదానందం (పిఠాపురం) 34 డి. వెం. కోటిశ్వరరావు 35 వ. గోపాలరావు 36 త. లక్ష్మీనరసింహం 37 తు. వెం. శృంగారయ్య (విజయవాడ) 38 య. సాంబయ్య 39 తి. వెంకటగోపాలరావు 40 కా. వెం. నుబ్బారావు (నెల్లూరు) 41 పా. చలపతిరావు 42 వో. బాసకిరామయ్య 43 ఘం. లక్ష్మీనరసింహం 44 గా. లక్ష్మయ్య (చిలవరపట్నం) 45 ప. వెంకటరామచంద్రరావు 46 పే. నూరమ్మజేవి 47 పి. నూరమ్మజేవి (గుంటూరు) 48 ల. నుబ్బయ్య 49 యా. లక్ష్మీనారాయణ 50 చ. సత్యనారాయణయ్య 51 వ. లక్ష్మీనరసింహం 52 పే. రామజోగారావు 53 కా. వెంకటేశ్వరం 54 వశతసుబ్బయ్య (రాజమహేంద్రవరం) 55 యే. రంగయ్య 56 రా. భర్తయ్య 57 కా. శ్రీనివాసరావు (నూడూరు) 58 వా. నూరమ్మకాశ్రిరావు. 59 భా. వెంకటరావు. 60. తు. ముకుందరావు. 61 జం. నరసింహయ్య. 62 తు. శ్రీనివాసరావు. (గుడివాడ)

ప్రాథమిక పరిషత్తు

మొదటి తరగతి:—63. బి. సత్యనారాయణ. (గుడివాడ) 64 తు. వెంకటకృష్ణయ్య. 65 ద. కేశవరావు. (రమ్యాలపాడు) 66 ఎ. భాస్కరరావు (కాకినాడ)

రెండవ తరగతి:—67 పా. వెంకటరావు. (దమ్మాలపాడు) 68 జ. బ్రహ్మనందం (చిలవరపట్నం) 69 వీ. రమణమ్మజేవి (పిఠాపురం) 70 పే. వైద్యరావు. 71 వా. రామయ్య (నూడూరు) 72 డి. లక్ష్మీనారాయణ. (అంగలూరు) 73 పా. రామచంద్రరావు (విజయవాడ) 74 డి. రామచంద్ర. (నెల్లూరు)

మూడవ తరగతి:—75. మా. నరసింహారావు. 76 ఆ. సత్యనారాయణ. (పిఠాపురం) 77 ద. జగన్నాథరావు. 78 ద. మదుమాదవరావు. 79 కొ. రామకృష్ణ (దమ్మాలపాడు) 80 కొ. చక్రవర్తరాజు. 81 ఆ. రాజగోపాలరావు. 82 చి. రామారావు. 83 పే. రామేశ్వరయ్య. 84 పే. నూరమ్మకాశ్రి. 85 కూ. లక్ష్మీశ్వరరావు (రాజమహేంద్రవరం) 86 మా. నాగభూషణయ్య 87. మా. రామకోటయ్య. 88. తి. కాశీశ్వరనాథం. 89 మా. లక్ష్మణరావు. 90 చి. నుబ్బారావు. 91 దు. ప్రసాదరావు (అంగలూరు) 92. వీ. రామయ్య 93. వో. వీరరాఘవయ్య 94.

ఆంధ్రదేశ సత్యాగ్రహశ్రమము

పినాకిని (నెల్లూరు) యొక్క ఆదాయవ్యయ పట్టి

1-4 1921 నుండి 30-9-22 వరకు

వివరములు	రూ	అ	పై	రూ	అ	పై
ఆ. అభిలఖారత శక్తియోగ సంఘమువారి విరాళము	10,090	00				
ఆ. అభిమానుల విరాళములు	1,566	00	11,566	00		
ప్రత్యేక విరాళము. (మహా తుని వర్ధంతి యుత్సవ మునకు గాన శత్రేయింగ బడినది)			648	00		
అనామధానాత్ ఆస్తి సంఘపు ప్రదర్శన కాఫి వారు ఆశ్రమ సేవపాత్రీక ప్రయాణ ఖర్చులకై			258	11	0	
ఆశ్రమ కార్యములకై చేసిన ఋణములు			1,370	00		
గుజరాతు రాష్ట్రీయసంఘ మునకు ఆశ్రమభద్రతకై ఇచ్చిన ఆదానము			1,000	00		
మాది, పేటలు, నూలు, వస్త్రములు వస్త్రాల విక్రయంకల్ల స్వదేశీ కాఫి నుండి జమ			2,118	66		
భోజన కాఫి నుండి సామగ్రి విక్రయమునకు జమ ఈ గడువులో వాఫునకుచ్చిన జమ వివరములు			820	98		
(క). మరమ్మతు వాఫు	8	50				
(చ). తిహాలు లెక్కవాఫు	9	14	0			
(ట). పుస్తకములు, కాగితము వస్త్రాల	1	66				
(థి). పాకలు లెక్క	51	11	2			
(ధ). ఆస్తిగ్య కాఫి	4	80				
(ని). ప్రయాణ ఖర్చు	1	40	75	08		
ఆదానము ఇచ్చిన మొత్తం పట్టుబడి (వేతనములు)			25	18	9	
ఆశ్రమమిచ్చిన ఋణములు తీర్చినందున జమ			66	15	0	
ఆశ్రమకోట మత్త			51	00		
			17990	82		

ఖర్చులు	రూ	అ	పై	రూ	అ	పై
ఆశ్రమ (పోటలు, భూములు) పిఠాపురం నుండి			2,006	20		
(అ) పోట మరమ్మతు (పుట్టుకు తీయించుట)	347	69				
(ఆ) పాకలు	672	10	9			
(ఇ) గానుములో వస్తువుల యమకై కొన్న ఇంటి మరమ్మతు సామానులు	106	99				
(ఈ) నయ్య మరమ్మతు	80	00	1,156	11	3	

జ. శృంగయ్య 95, యె. వెంకటేశ్వరయ్య (విజయవాడ) 96. గ. వీరరాఘవులు 97. రా. చి. బ్యాలనరసింహం. 98. ఆ. వెంకటరాయండు 99. ఓ. నుబ్బారావు 100. పే. నూరమ్మనారాయణయ్య (కాకినాడ) 101. నం. సత్యనారాయణయ్య 102. కా. రామయ్య 103. జం. బాసకిరామయ్య (నెల్లూరు) 104. జో. నాకాయణకాశ్రి (గుడివాడ) 105. మం. శేషారెడ్డి 1.6 ఓ. రామరాఘవం 107. పే. గుంటామకాడ 108. పి. వెంకటేశ్వరరెడ్డి 109. పం. వీరమ్మ (నూడూరు) 110. కూ. సీతారామశర్మ 111. తు. శేషవర్ధయ్య 112. నం. వెం. లక్ష్మయ్య 113. గో. సత్యభాను 114. వా. సీతారామ లక్ష్మయ్య (గుంటూరు) 115. నం. అంజనేయయ్య 115. పే. వీరభద్రేశ్వరశర్మ 117. వో. శ్రీనివాసరావు.

మామిడి కేశవశర్మ హిందీ పరిషత్తు.

బండ్లు ఎద్దులు			
(క) రెండు ఎద్దులు కొనుగోలు	285	00	
(గ) బండ్ల ఖరీదు	189	80	
(చ) వరువులమేర బండ్లవర ముక్కు	124	12	499 43
స్వదేశీకాఫి- మాది, నూలు రాటములు, నగ్నములు, నేతకడుగు, ఏకు మాచీ బుగ్గెరా			3,169 12
గుజరాతు రాష్ట్రీయ సంఘమువారి ఆదానము తీర్మానము			1,000 00
ఆశ్రమముచేసిన ఋణముల తీర్మానములు			1,370 00
పంచముల కిచ్చిన ఋణములు			190 10 4
క్రియంత గూడూరు రామచంద్రరావు గారికి నేతగాండ్ర సంపుటకై ఇచ్చిన ఆదానము			50 00
ఆశ్రమవోద్యోగుల, నాగర్ల, వేతనములు			1270 6 9
(అనామధానాత్ ఖాతీ ప్రదర్శనపాత్రీకయిన ఖర్చు నుండి) (ప్రయాణఖర్చులు)			668 00
ఆశ్రమ భోజన ఖర్చులు			
(అ) సభ్యుల, ప్రాజేవనర్ల భోజన వస్త్రఖర్చులు	469	12	6
(ఆ) పంచములవారి ఖర్చు	205	00	
(ఇ) నాఖర్చుల భోజనఖర్చు	180	00	
(ఈ) ఆతిథ్యం	158	11	958 76

అత్యుత్తమునకు కొన్న సామగ్రి ఖరీదు పనిముట్లు, పాత్రసామాను బట్టలు వస్త్రాల వార్తాపత్రికలు, కాగితములు పుస్తకములు			992 98
ఆశ్రమ ప్రారంభోత్సవ సమయమున బిడలకు అన్న దానము ఖర్చులు			287 8 11
మహాతుని జన్మదినోత్సవమునకై ప్రత్యేకింపబడిన విరాళమునుండి ఖర్చు			129 70
ప్రాజేటి తెలిగిరాముఖర్చులు (ట్రస్టుడిను, రిజిస్ట్రేషను ఖర్చులు)			255 00
పన్నులు ఆదెలు			88 80
ఆస్తిగ్యకాఫి ఖర్చులు			58 10 6
చిల్లర ఖర్చులు			35 00
			21 40
			14 50
			54 00

నిల్వ:			
(అ) రామిరెడ్డి బాంకులో	2042	49	
(ఆ) ప్రోవోల్టమిడ	1546	00	
(ఇ) కార్యదర్శకద	187	36	8775 88
			17990 82

అడిటరుగారి సర్టిఫికేట్:—ఆశ్రమలెక్కలు తనిఖీచేసి నాడెను. ఆశ్రమలెక్కలపై ప్రకటనలను, నాకిచ్చి, సంజాయిషీలను అనుసరించి నై ఆశ్రమ ఆదాయవ్యయపట్టిక సరియైనది నేను దృఢముగా చెప్పుచున్నాడను. 17-10-22 (సం) వే. నారాయణయ్యారావు. ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘపు లెక్కవిమర్శకుడు.

శ్రీమంత్రి టి. కె. నరసింహాచార్యులవారి చేరువకు పదవి అర్జీలు సలహాతో ఆంధ్ర సమయ ముల 8 తేదీనెన్నికలు జరిగివి. శ్రీయుత పి. ఆల్ఫ్రా రావుగారు, నరసింహాచార్యుల వారు ఇరువు రభ్యర్థులుగా నిలిచి, ఎన్నిక కాలములో ఆల్ఫ్రా రావుగారు అభ్యర్థిత్వము చాలించుకొన్నందున నరసింహాచార్య గారు ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరి

ఆంధ్ర రత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

శాసనసభలు ఎలుకబోనులు

బందరులో జరిగిన యువన్యాసములు

(ప్రకటనలెల్ల, మచిలీపట్నము-నవంబరు 11)

ఆంధ్రరాష్ట్రము కాలగెను సంఘసభ సుమారు 5 గంటలకు ముగియగానే శ్రీ ఆంధ్రభావతంత్రకాల ఆవరణలో తూర్పుదిక్కున నున్న విశాలమైదానములో ఒక పెద్ద బహిరంగసభ జరిగెను. సుమారు 5 వేలమంది పురుషులును, 200 మంది స్త్రీలును సభ కలసిరి. శ్రీయత కట్టుకొని చిదంబరరావు పంతులుగారు ఆగ్రాసవాధిపతిగా నెన్నుకొనబడిరి. ఇంత పెద్దసభ యామధ్యమయెప్పుడును జరుగలేదు. శ్రీ ఆంధ్రభావతంత్ర కాలకాలలో ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నున్న శ్రీ యత ఇల్లెగి శ్రీనివాసరావు పంతులుగారును, భోగరాజు శుబ్రహ్మణ్యులుగారును తదితరులును స్వచ్ఛంద సేవకులుగా పనిచేసి సభ విక్రీలి కాంతయంతయుగ జరిగిరి. శ్రీయత బ్రహ్మచోన్ముల లక్ష్మీ నరసమ్మగారు సుమారు 50 గంటలము ఈ సభ నిడిరి. "ఈసభమంది జేసేవలలో పాటు వానిన్ను కుమారుడగు దాక్తరు శుబ్రహ్మణ్యులుగూడ జైలునకు వెళ్లెను. పెద్దకుమారుడు సీతారామయ్య గవర్నమెంటుపనినుండి తప్పించుకొని అంతి తోచినట్లు జేసేవ చేయుచున్నాడని" చెప్పిరి. "ఈసభపాటు రుక్మిణులుగా పాడి ఆడదను ఖద్దరు గట్టుడని మోస్తుంది. తరువాత ఈమె రాల్పివ కవిగారు ఒక ఆరగంట కాలము గంభీరపన్యాసమునిచ్చి సభ్యుల మనసులకు త్రేజమును కలిగించిరి. తరువాత రామదాసు దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఆంధ్రభావతంత్ర సంగ్రహిత శోకమును చదువుచు తేచిరి. సీతాదేవి వనవాసమునందుంటున్న శ్రీ శేషులయిన మామకుంతరావుగారు ఆమెను కదలుచు పోయిరి. ప్రస్తుతము వారు ధనకాయలై దేశమునందు సంచరించుచున్నారు. నేనుకూడ ఈ ఆంధ్రభావతంత్ర కాలకాలలో కొన్ని దినములు పనిచేసియున్నాను. కారణాంతరముచే పనిమానుకొనవలసి వచ్చినది. పాపమోహవ వార్తమే మామకుంతరావునికి ఈను 116 రూ. యియ్యలయు ననుకొంటిని. లీదవాడ నగుటచే నియ్యకాలను. వాకు బహులుగా మీరే ఆధనము నియ్యకలయునని మిమ్ముల నందరిని కోరుచున్నామని చెప్పి మార్చుండిరి. వెంటనే ధనము యెంతవోచినది వారు యియ్య వారంభించిరి. వారుగల పులకును నలుగురుపోయి ధనమును ప్రోగుజేసిరి. 10 నిమిషములలో ప్రోగుజేసిన ధనమును లెక్కపెట్టగా రూ 125-6-2 వైలలరకు కచ్చిడని కెల్లడి జేసిరి.

ధనము ప్రోగుజేడగనే రామదాసుగారు మరల తేచిరి. నేను తలపెట్టిన కార్యము నెంతవలబడినట్లు భీషీతారామయ్యగారు చెప్పినను అది సఫలమైనది. నేనిక మూడుదినములకు కథ చెప్పెదను. గాంధీమహాత్ముడు ఒక గంభీరములో స్వరాజ్యము తీసికొనినట్లుద నన్ను ప్రజలందరు వారు చెప్పినట్లు నడువరైరి. ఇప్పుటికైనను అందరను ఖద్దరును ధరించరే! మీకు వెంటనే స్వరాజ్యము రావలయునని మిరందరను కోరుచున్న వెంటనే మిరందరను ఖద్దరు కేలగట్టుకే జను అందరకును మనకు యిందలయును. అది లేనంతకాలము మనమిట్టే 800 చెట్లమీళ్ల దూరమునుండి వచ్చిన కొద్దిమంది తెల్లవారిచేతనే పాలింపబడుదుము. హిందూ మహాత్ముడియ గభ్యత విక్రీలి అవగరము. రామ్ రహీము లిద్దరును ఒకే. హిందువులు వారి జేవుని రామదనియు మహాత్ముడియలు అల్లాయనియు పూజించుచున్నారు. కాన యీవారులందరియ యెప్పుడును పోరాడ గూడదు. మనము చేసెడి యధ్యములో ద్వార్యరాహిత్యము మిక్కిలి అవసరము. పూర్వము 600 యేడ్లక్రిందట వ్రాసిన పోతన్నగారి భాగవతమునందు కాంతస్యభావము కావలయునని చెప్పబడియున్నది. కమిషనుహామని కుమారుడగు కృష్ణ, పరీక్షన్ కుహం జుతన తండ్రిమెడలో పాము జేసిరిని తెలసినప్పుడు రాజువైకొపింది కేపించినసంగతి తండ్రియగు కమిషనుహామనికి తెలిసినప్పుడు అయిన కొమారునితో పరమభాగవతులు నితరులు పాడిచిను, కొట్టినను, తిట్టినను, ఆభాగవతులు (భగవద్భక్తులు) కాంతమును విడనాడని చెప్పిరి. అట్లే ప్రస్తుతము ఆకాలిను గవర్నమెంటువారు యెంతవార పెట్టెను వారు చలింపక కాంతస్యభావులై యుండి ప్రపంచమునకు హిందూదేశ మయొక్క ఘనత తెలియజేయుచున్నారు. కాని యిప్పుడు కొంతమంది కానసభలకు వెళ్లకలయునని కోరుచున్నారని వినుటకు మిక్కిలి విచారకరముగ నున్నది. కానసభలు గవర్నమెంటు పన్నిన యెలుకబోనులు. కాన మిరందరను అట్లు ఆ సభలకు పోవువారికి వోట్లు నీయగద్దు. అని రామదాసుగారు నడిచిరి. ఇట్లు ఒక గంటన్నర కాలము గంభీరపన్యాసము వొసంగి సభ్యుల నుత్సాహపరచిరి. సుమారు 5 గంటలయిన తరువాత గాంధీమహాత్ముడు జయజయ స్వరముతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘసభ

10 వ తేదీని బందరులో జరిగెను

కార్యక్రమము-తీర్మానములు

రాష్ట్రీయసంఘమున కలిగిన భావీలనుగూర్చి ప్రారంభ మన కార్యదర్శి వివరించెను. (శ్రీయత టంగుటూరి ప్రకాశం గారధ్యక్షత వహించిరి.)

భావీలు

శ్రీయత బెజవాడ చంద్రశేఖర రెడ్డిగారి స్థానమున శ్రీయత బెజవాడ నుండరామరెడ్డిగారిని ఎన్నుకొనిరి.

రాష్ట్రీయసంఘము క్రొత్తవిన్నికలు

ఈవిషయము చర్చించబడినపుడు అల్పసంఖ్యకుల ప్రతినిధుల విన్నికలు ముందు జరుగవలెనని కట్టాభీషీతారామయ్యగారు ప్రకటించిరి.

ప్రభాభిప్రాయమును కెల్లడించువారికి ఎన్నుకొన దగినది ప్రకాశంగారు తెలిపిరి.

ఆంగ్లభాష రానివారిని గయలో జరుగు జేతమునకు సభకు ఎన్నుకొనవచ్చువా అని దాక్తరు రామచంద్రరావు గారడిగిరి.

ఎన్నుకొనవచ్చును. వారి ఉత్తమాసములను ఆభిప్రాయములను యితరులు ఆంగ్లభాషలో వారివరులుగా తెలుపవచ్చునని ప్రకాశంగారు తెలిపిరి.

కానసభలకు వెళ్లకల సమవారిని ఎన్నుకొన వచ్చువా అవప్రత్యే కలిగినది. అవప్రత్యేగా నుండగోవవారి ఆభిప్రాయములను ముందుగా తెలిసికొనవలె నని నిర్ణయించ బడినది. ఈ విధనవేర్కొనబడినవారి లెక్కనుకొనబడిరి.

మహాత్ముడియై ప్రతినిధులు

- 1 సమ్యక్ మొహిదీనుగారు
- 2 ఉమా అలీసుకవిగారు
- 3 దాక్తరు నాజు అహమదుగారు
- క్రైస్తవ ప్రతినిధి
- 4 దాక్తరు రామచంద్రరావుగారు
- పంచమ ప్రతినిధి
- 5 కుసుమ వేంకటరామయ్యగారు
- శ్రీల ప్రతినిధి
- 6 బ్రహ్మచోక్తుల లక్ష్మీనరసమ్మగారు
- మండల ప్రతినిధులు

- గంగాను-7 వారిస్థులవరహాని వెంకటగిరిగారు.
- విశాఖట్టణం-8 మల్లాది రామమూర్తిగారు.
- గోదావరి-9 బుజును సాంబమూర్తిగారు.
- కర్నూలు-10 దండునారాయణరాజుగారు.
- కృష్ణ-11 దాక్తరుభోగరాజు కట్టాభీషీతారామయ్యగారు.
- గుంటూరు-12 గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారు.
- నెల్లూరు-13 బెజవాడ నుండరామరెడ్డిగారు.
- కడప-14 కేతు వేంకటరెడ్డిగారు.
- కర్నూలు-15 కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావుగారు.
- అనంతపురం-16 గాడిచర్ల హరిగోస్వ త్తమరావుగారు.
- చిత్తూరు-17 కే. రాజగోపాలాచారిగారు.
- చెన్నపురి-18 గోనుగుట్ట శుబ్రహ్మణ్యంగారు.
- ఇతర స్థానములు-19 టంగుటూరి ప్రకాశంగారు.
- 20. మల్లాది కృష్ణమూర్తిగారు.
- 21. దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు.
- 22. గంపలగూడెం కుమారరాజుగారు.
- 23. కన్నే గంటి మార్యవారాయణ చాడగారు.

ప్ర్యునిటిపు పోలీసుపన్ను

గుంటూరు, గోదావరి (సీతాగరము) మండలములలో ప్ర్యునిటిపు పన్నునుగూర్చి చర్చించబడినది.

కొద్దిమందివలన మాత్రమే దొంగతనమువా శివమ్మను వహులు చేయుచున్నారు. ప్రజలను భయపెట్టుటకే వారీవన్నును కమిషనుచేయుచున్నారనిచివలనస్వచ్ఛమగుచున్నది. తాముగూడ మరల నెత్తుడైన కలసి ప్రభుత్వమునకు ప్రతిబాటుగా మరచి నవో తమకు గూడ నిట్టివన్ను జేయబడునని తీక్కినవారికి భయము గలంకటకీ ధోరణివహు రిపుడు కొద్దిమందిని నిరూపించి

వారివలన మాత్రమే యీవన్నును వహులు చేయవలసి. మన లో కొంద రియ్యలవలసిన ఆ మొత్తమును ఆంధ్రరాష్ట్రమువారందరును భరించి అన్ని జిల్లాలనుండియు పోగుజేసి కెల్లించినవో దొరతనమువారి కంకల్పమును మనము విఫలము గావించినవార మగుదుము. ఇట్టివొందరలెక్కడెవమందలమున/కైనరావచ్చును. నేను గుంటూరు గోదావరి మండలముల వారికి తీక్కిన మండలముల వారు సహాయము చేయనివో ముందు చాల అవర్థకము కలుగును. కాన రాష్ట్రము వారందరును కలసి స్వల్పసంఖ్యకులకు విధించబడిన యీవన్నును కెల్లించవలెను. వారతనము వారివన్ను జేయట వలన ప్రజలలో మాత్రమే త్రేజము కలుగగలదు. కాన సీక్రయమును రాష్ట్ర వాసులందరును భరింపవలెనని నేనుపపాదించుచున్నాను.

ప్రకాశంగారికి 340 రూపాయలు పన్ను

వాకుగూడ 340 రూపాయలు పన్నునిటిపు పోలీసుపన్ను జేయబడినదియు అందులకు జప్తువారంటునుగూడ పంపినదియు నది గుంటూరుమండలమున జేచటనే పడియున్నదనియు తెలిసినది. గుంటూరు వాటకములో ప్రభుత్వమువారి యీ అంగము మిక్కిలి అశ్చర్యమును పీరితనపు లక్షణమునై యున్నదిగాన నేనీవన్నును కెల్లించమంటుట నిశ్చయించినిగాని యీ సభవారి ఆభిప్రాయమును తెలిసికొనకండ కాఅభిప్రాయమును కెల్లించ గూడదని యింతవరకును మిన్నుకుంటిని. ఈసభలో మంగయ్యగారు చెప్పినవంతులను వినినమిట్లు కన్నుక్రింద నేనియ్యలవలసిన మొత్తమునుతలపనిధికిరాష్ట్రీయసంఘమునకు కెల్లించగలననియు వా రామొత్తమును ప్ర్యునిటిపు పన్నుక్రింద కెల్లించవచ్చుననియు నిశ్చయించితిని. నేను 680 రూపాయలను యీవన్ను నిమిత్తము తలప నిధికి కెల్లించితిని. దానిలోనే నియ్యలవలసిన 340 రూపాయలును పోన మిగిలిన 340 రూపాయలును లీదలకు విధించబడిన వన్నును కెల్లించుట క్రింద వినియోగింప గోరవని ప్రకాశంగారు నడిచిరి.

ప్ర్యునిటిపుపన్ను జార్యవా యగునా లేక పన్నేవా అని యలమిల్లి మంగయ్యగారు డడిగిరి.

వన్నెనను జార్యవా యైనను లిదనుగుణ్యముగానే తీర్మానము వ్రాయబడునా కాన మనకి చర్చతో మనలేదని ప్రకాశంగారు చెప్పిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రమునము

ఈ తీర్మానమును చర్చించుచుండగా ఆంధ్రరాష్ట్ర రామదాసుగారు సభకు వచ్చిరి.

తీర్మానము

"గోదావరిజిల్లా రామచంద్ర తాలూకాలో ఏకగ్రామములలోను గుంటూరు జిల్లాలోను కొందరు పన్నులను సకాలము నకు కెల్లించక కలిపిపెట్టినందులకు దొరతనమువారి రాక్షసత్వములందు ప్ర్యునిటిపు పోలీసుల శిర్యనది. 75,500 రూపాయలు ప్ర్యునిటిపు పన్ను వేసిరి. ఇది అశ్చర్యము. సాంప్రదాయవిధి ద్ధము. ప్రభుత్వ కానసభలకుగూడ ప్రతిబాటును. కాన నిట్టి వన్నులను నష్టములను భరింపవలసినవారికి కమిషనుచేయుటకు తలప స్వరాజ్యనిధికి ప్రత్యేకముగా ధనమును సమకూర్చి మన లో గల యొకమత్యమును రానిగా కెల్లడింపవలెను" అమ తీర్మాన ముమోదించబడినది.

జేతీయమహాసభను ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు

పిలచుట

1928 డిసెంబరులో జరుగు జేతీయమహాసభను ఆంధ్ర రాష్ట్రమున కావ్యించుటకు గయకు వెళ్లి ఆంధ్రకేశిధులు శ్రద్ధకహింపవలె ననుతీర్మాన ముమోదించబడినది.

వ్యక్తి ఆజ్ఞోల్లంఘనము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభలో గంపలగూడెం కుమారరాజుగారు రుకపాదించిన వ్యక్తి ఆజ్ఞోల్లంఘనవిషయము చర్చించబడి ముందు సభకు నిలిపికెట్టబడినది.

నూలువడకుట

కాష్ట్రమున కాలగెను సంఘసభ్యులుగా నుండ వారందరును రాట్లమునై నూలును కడుకుటకు శిర్యయుండి కలె ననుతీర్మానము వడలబడినది.

భారత కాంగ్రెసుసంఘసభ అనవసరము

నవంబరులో కలకత్తాలో భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సభను జరుపుటకు అనవసరమును క్యయప్రయోగములు కారణ మగును గాన నిపుడాసభను జరుపుట మానదగును. ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారి నిజేదమును గయలో మహాసభలోనే చర్చించ దగు ననుతీర్మానముమోదించబడినది. ఇద్దరు మాత్రమే ప్రతి బాటును.

ప్ర్యునిటిపు పన్నునిధి

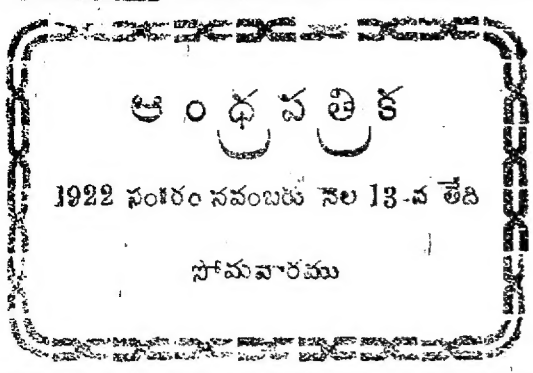
ఈ నిధికి సమాజుచేయబడు మొత్తమునకు ప్రకాశంగారు 320 రూపాయలు విరాళముగా నిచ్చిరి. ఆ మొత్తమునకడదనే యున్నది. దాని స్వల్ప లగువారికి పంచివెచ్చెదరు. (గర్రాజు)

మచిలీపట్నమునుండి బహుబద్ధుల నెం. 51 వ మిక్సెడు
రైలుబండి గత రాత్రి 10-30 గంటలకు సాతులూరు నర్సా
రావు పేటలకు మధ్య కట్టాలనుండి తప్పి పడి
పోయెను. ఇద్దము లిద్దముగ నుండుటచే రైలుపట్టు రోడ్డు
తెగి కొట్టుకొనిపోయెను. ఎంజనును రిగుడుచునగులును గి
మాడవ తరగతి ప్రయాణికుల బండ్లును శిథిలములై పోయెను.
ఇరువురు మూడవ తరగతి ప్రయాణికు
లను ఒకపైనుమను నుహతులైరి. ఇంకను 5 గురు
మూడవతరగతి ప్రయాణికులకు గాయములు తగిలెను. దెబ్బలు
తగిలిన ప్రయాణికులపేర్లొకవదెలియలేదు. వారచ్చటివైద్య
శాలకు పంపబడిరి. తంత్రిమాదారి చెడిపోవుటచే మిగతవర
మల దెలిసికొనుట అలస్థమగును. నీరువర్షవడకు వానివిభాగు
జేయుటకు వీలులేదు. జిల్లా యధికారులంపకును
మదరాసునుండి ఈదినమున 11 గంటలకు స్పెషలు
రైలుబండిలో రైల్వే అధికారులు జనరలు ట్రాక్ మానేజరు,
ఫీపు ఇంజనీయరు లోకోనూపరింటెండెంటు, కార్తెజినూపరింటె
ండెంటు మొదలగు వారందరును ప్రయాణమై నిరవరల సరా
సరి రైలుబండ్లు దుడుట కెంతకాలము పట్టునో దెలుపుటకు
వీలులేదున్నది.

అనహాయోధ్యమ అద్వితీయ విజయము.

[illegible]

త్యాగవిజయము

క్రూరముగ లాటికర్రల ప్రయోగ మొనరించు పిమ్మట, అకాలీవీరులు 5000 మందికి పైగా అరెస్టునకు లోనయిరి. ఎట్టిబాధల నొందుచున్నను, ఎట్టి అవమానము లనుభవించవలసినవచ్చినను, వీరు అహింసాధర్మమును విడనాడరయిరి. త్యాగవిజయమున కింతకన్నను ప్రబలనిదర్శన మేమిగావలయును? మహాత్ముని సిద్ధాంతములు ఆచరణయోగ్యములు గావని తలచువారి కిది తగినప్రత్యక్షతర మొనగగలదు. అకాలీలు భారతభూమి కంతకును మార్గదర్శకు లగుచున్నారు. వీరి త్యాగముల గనిపిమ్మట, తమకు ధైర్యమును, ఉత్సాహమును కలుగుచున్నదనియు, నిరాశ తొలగుచున్నదనియు చిత్తరంజనదాసుగా ఓటివలనే బలికియుండిరి. కాని ఏకారణముచేతనో మరల నిరాశకులోనై, దేశమును వెనుకకుగొనిపోయెడి మార్గమును కనుబజచిరి. అకాలీసంఘము, విదేశీయుల కెటుల గన్పట్టునో మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రికా విలేఖకుని వ్యాసముబట్టి ప్రహింపవచ్చును. అకాలీలను దారుణముగ మోదినరోజులలో నెకరోజున నీవిలేఖకు డక్కడ నుండుట తటస్థించెను. అకాలీలను కొట్టుచున్న దిశములలో నది పదియనదినము. నూరుమంది అకాలీలు పూలమాలలు ధరించి భక్తిగీతముల బాడుచు రోడ్డుమీద వెడలుచుండిరి. వీరిలోనెల్లరు నెరసిన వెంట్రుకలుగలవారును, పలువురు మధ్యవయస్సుగలవారును ఈ విలేఖకునికి గనుపించిరి. వంతెన సమీపించుసరికి, ఆంగ్ల పోలీసు ఉద్యోగి యొకరు. కొందరు పోలీసులదీసికొని అకాలీలజత నెదుర్కొనుటకు వెడలెను. వీరియొద్ద 5½ అడుగుల పొడవుగలిగి ఇత్తడిపొన్నుగల లాటికర్రలుగలవు. ఈ విలేఖకుని యుద్దేశమునందు, ఇట్టికర్రను ప్రయోగించిన, ప్రాణమున కపాయముగలుగును. అకాలీల జతను పెడలిపొమ్మని, పోలీసు యుద్యోగి కొరుటయు, వారాయుత్తరువును లక్ష్యపెట్టకుండుటయు జరిగినపిమ్మట దెబ్బలగొట్టుటని అతడు పోలీసు వారల గోరెను. లాటికర్రలన్నియు ఒక్కమారు లేచి, ఒక్కమారు అకాలీలపై పడెనట. అకాలీలలో ప్రతివారును క్రొందపడి లేచుట కశక్తులగువరకు, ఈ దారుణకర్మ జరుగుచుండెను. ఇదిమిగుల పశుత్వవ్యమును ప్రయోజనరహితమునగు పనియని, గార్డియను పత్రికా విలేఖకుని యుద్దేశము.

దీని ఫల మేమి? నిరాకరణోద్యమమున కిది యుభండవిజయ మొనగినది, ఈ విలేఖకునికి దోచెను. ఏలనన, పంజాబులో బ్రిటిషుపాలిపై నిరంకుశ సద్భావమును గౌరవమును ఏలయిన మిగిలియున్న యెడల, దీనితో సంతరించుచున్న దని, ఇతడు భావించుచున్నాడు. ప్రభుత్వసర్వను కొంతవరకయినను సమర్థించినవారు విద్యార్థికులలో వీరి కెవరును గనుపించలేదు. మహమ్మదీయులకును, హిందువులకును, సిక్కులయెడ సంతృప్తి సానుభూతి గలదు. విద్యార్థికులలోకన్న నితరులలో ఎక్కుడు ఈ పాతికూల్యము వీరికి పోగట్టెను. త్యాగము

వలన, బాధనొందుట దప్ప వేరు ప్రయోజనము లేదనియు, బాధల నేరీతి నయినను నివారించుకొనవలయు ననియు, బాధ పెట్టెడివారిపై ప్రతిక్రియలకు బూనకుండుటచే సహాయనిరాకరణము అపజయము బడయుచున్న దనియు, భావించెడివారు గార్డియను పత్రికావిలేఖకు డటుల తలంపలేదని గ్రహింపవచ్చును. నిరాకరణోద్యమమున కిది విజయచిహ్న మని అతనికి గన్పట్టెను. అమృతసరమునకు వీరు మొదట వచ్చినపుడు, త్వరలో అల్లరులు పొడమునని, విద్యార్థికులు తలంచెదట. కాని, సిక్కుల జితేంద్రియత్వమును వారు గనిపెట్టజాలక బోయిరి. అల్లరుల భయము దొలగిపోయెనట. సిక్కులు అదృష్ట శక్తివంతు లని ఈ విలేఖకుడు దలచుచున్నాడు. కొంచెము తగాదా కొరకు, పంజా బంతుకును ప్రభుత్వముపై నేల ఏవగింపు గలుగవలయును? ఈ విలేఖకు డొక ప్రబలకారణము జూపుచున్నాడు. పంజాబునకు సంబంధించినంతవర కయినను, ప్రజలవిశ్వాసమును ప్రభుత్వము కోల్పోయె ననియు, అది తేరుండ పరిపాలించుచో నేమి జరుగునో వెల్లడియయ్యె ననియు, ఇతడు స్పష్టపరిచెను. న్యాయమును భంగపరచి, లా, ఆర్డరును రక్షించెద మనుట, ఎటుల నిష్ఫలమో ఇతడు జూపెను. పంజాబుప్రభుత్వమున కితడు సత్యము నీరీతిని దెలిపెను. “పంజాబులో ప్రజల సమ్మతితో పరిపాలించుటకు వలయు విశ్వాసము మీయందు వారి కేమాత్రమును లేదు.”

ప్రజల విశ్వాసము లేకుండ, ఎంతకాలము పరిపాలనజరుగును? నిరంకుశత్వము చిరకాలము కొనసాగనేరదు. దౌర్జన్య రహితసహాయ నిరాకరణము నిష్కర్షగ కొనసాగుచో, పంజాబునందే గాక ప్రతి రాష్ట్రమునందును ప్రజల సద్భావమును ప్రజల సహాయమును ప్రభుత్వమున కత్యవసరమనియు, ప్రజల మనోరథ మీడెరిన గాని అట్టి సహాయము లభింపదనియు, తప్పక వెల్లడియగును. అందుకుమారుగ నిరాకరణసూత్రమును భంగపరచి, అహింసావ్రతమును పాటించక, కక్కుర్తి పడుచో ప్రభుత్వముల కీసత్యము గోచరింపజాలదు. ప్రజల ధర్మచ్యుతివలన, వారికి నష్టమును అధికారవర్గమునకు బలమును గలుగుచుండును. నిరాకరణోద్యమ క్రమమును మార్పదలచెడివారు, ఈ యపాయమును గుర్తించవలయును. అకాలీలు స్వమతమును రక్షించుకొనుటయేగాక, భారతీయుల కీ సందిగ్ధసమయమున మార్గదర్శకులగుచున్నారు. మహాత్ముడు కారాగృహమునందున్నను అతని సిద్ధాంతము సత్యముపై నాధారపడియున్నదని, పంజాబులో వెల్లడియగుచున్నది. పంజాబుసమస్య, తన్మూలమున, అధికారులను మరల కలవరపరుచుచున్నది. నిన్నటిదినము రెండవపెన్సనుసిపాయిలజత గురుబ్వారమునొద్దకు వెడలియుండెను. ఎవరికొరకు తమ ప్రాణముల సర్పించుటకు సంసిద్ధులై రక్షరంగమునకు వెడలితిమో, అట్టివారి హస్తములలోనే మరల బాధనొందుటకు తాము సంతరించుచుంటిమనియు, రాజభక్తి పూరితముగ జేసిన సేవకు దాడుబిచ్చంధములును, మతభంగమును బహుమానములయ్యెననియు, వీరు సేనాధిపతికి తంజినచ్చిరి. చిన్న పెద్దయను భేదములేక అకాలీవీరు లల్లరును జూపెడి యుభండత్యాగము లెన్నడును వృధాగానేరవు. అపజయ మెవరికిగలిగెనో, విజయ మెవరికిగలిగెనో గార్డియను పత్రికావిలేఖకుడు దెలిపియున్నాడు. స్థూలదృష్టితో జూచిన తాడుమారుగ గనుపించవచ్చును. ప్రజల సంతృప్తికారము లేనిది, పరిపాలనము కొనసాగుట యసంభవమును సత్యము, వెల్లడియయినది. స్వరాజ్యమనిన నిదియే. ఆత్మ

విశ్వాసము బలపడి, స్వధర్మ నిర్వహణము కొరకు ఎట్టి యవాంతరములనయినను దాటుటకు సంసిద్ధుడై ప్రతినిధి గలుగువరకు ఏజాతి తనదీక్షను విడనాడకుండునో, ఆజాతి అనతికాలములో స్వరాజ్యసిద్ధి గాంచును. మహాత్ముడుదెలిపిన సత్యమిదియే. ఆ సత్యమునే, ఆశ్వాసుమహారాజుగారును వ్యక్తీకరించియుండిరి.

వ్యర్థాలోచనలు

దాసు, నైహూగార్ల ప్రతిష్ఠంభముల నూచన కొనసాగుచో, కనీసము ఒక సంవత్సర మయినను వ్యర్థముగ గడచిపోవును. ప్రకటనలు, హెచ్చరికలు, మనస్ఫూర్తులు, పోటీలు, ఇట్టి యాడంబరముతో దేశము ప్రాకులాడు చుండును. నిర్మాణకార్యక్రమమును గూర్చి తలంచుట కయినను వీలు దప్పి పోవును. జాతీయనిర్మాణ మింకను ఎక్కుడు పట్టుదలతో కొనసాగవలయు నని, నైహూ, అజ్ఞాల్ ఖానుగార్లు గూడ హెచ్చరించి యుండిరి. ఇందుకొరకు ఎక్కుడుమంది. ఈ పనిలో సంతత నిమగ్నులై యుండవలెను. ఎక్కుడు త్యాగశక్తి వెల్లివిరియవలయును. ఇట్టి స్థితిలో శాసనసభలలో జేరికాలమును న్యర్థపరుచుటకు మనఃస్ఫూర్తి చాలరని కస్తూరి బాయిగారు కరాచీ కద్దరుప్రదర్శనమునందు దెలిపిన విషయమునందతిశయోక్తి ఎంతమాత్రము గనుపించదు. ఆలీసాదరులతల్లి బై అమ్మగారు దెలిపిన యభిప్రాయమును గమనింపదగును. రెండు సంవత్సరములు జేసిన కష్టమువలనను ఇరువదియైదు వేలమంది దేశభక్తులు కారాగృహములకు జనుట వలనను నుదయించిన పవిత్రభావ మంతయు, శాసనసభా ప్రవేశముతో సంతరించు ననియు, నిర్మాణకార్యక్రమమును తడేకదీక్షతో నిర్వహించుటకు పురుషులకు ధైర్యము లేనిచో స్త్రీలయినను యిక్కార్యమును పూర్తిజేయవలయు ననియు, ఈమె విన్నవించుచున్నది. కాని, పురుషులు తమ ఆత్మగౌరవమును పూర్తిగ కోల్పోవరని మాత్రము ఈమె విశ్వసించుచున్నది. యంగుయిండియా పత్రికలో రాజగోపాలాచార్యుల వారు దెలిపినటుల, సంశయాత్ములగు హాకీ అజ్ఞాల్ ఖాను ప్రభృతులకు, ప్రజలొనగవలసిన జవా బొక్కటే గలదు. నిర్మాణకార్యక్రమము తిన్నగ కొనసాగ లేదను మినుమిద, శాసనసభలకు బోవలయుననిగద వీటి గోరినది. నిర్మాణకార్యక్రమాంశములు జయప్రదముగ నెఱవేరుచున్నవని, వీరే తమ రిపోర్టుతో సంగీకరించిరి. బర్మోలి, డిల్లీ కార్యక్రమములను బాగుగ నిర్వహించుటకు, ఇప్పుడు వెనుకాడు చున్న నాయకులు ప్రజలను తగురీతిని ప్రోద్బలపరచి యుండరైరి. గాంధీమహాత్ముడు కద్దరుపౌరత్వము నుపదేశించి కారాగృహమునకు జనినపిదప, వ్యర్థాలోచనలతోనే కాలముగడపజచ్చెను. ప్రజలదృష్టి అటు నిటు మరలించబడుచుండెను. శాంతముగ నిర్మాణకార్యక్రమమును బాసపుకొనుటకు వారికి తగినఅవకాశ మిగలుకకపోయెను. అట్టిస్థితిలో నిర్మాణకార్యక్రమము పూర్తిజేయలేదని దానిని నిరసించుచు, మీరు మిక్కిలి శాసనసభాప్రవేశమును బోధించుట, భారతజాతి నధోగతికి గొంపోవుటయే. రాజగోపాలాచార్యులవారు దెలిపినటుల, శాసనసభలలో బ్రవేశించుటకు జేసెడి ప్రయత్నములమధ్య, ఇతర జాతీయకార్యముల కవకాశముండజాలదు. శాసనసభా ప్రవేశము, స్వరాజ్యమునకుగాని, శాసనోల్లంఘనమునకుగాని, నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణమునకుగాని, ప్రజల ప్రతిబంధక మగును. ఆకారణముచే నైహూప్రభృతుల సంశయములదీర్చుటకు ప్రజలెల్లరును మహాత్మునియపదేశమును కొనసా

గించుటకు తన శక్తినింపనను వినియోగించవలెను కాంగ్రెసుసభ ఎటుల నిర్ణయించునని నిరీక్షించ నక్కరలేదు. ప్రజాభిప్రాయమునకు భిన్నముగ కాంగ్రెసునిర్ణయము జరుగజాలదు. కాలహరణము వలన ఎట్టివ్యవస్థలుగలదో, ప్రజల కిందకి దెలిసియుం డును. అందుచే నికనయినను, ప్రజలు మెయిలు పేగముతో మహాత్మునినిర్ణయమును కొనసాగించి, నాయకులకొందర సంధియుముల బాపగోరెదము. లేనియడల దేశమునకు గొప్పముప్పు వాటిల్లగలదు. నైహూప్రభృతులు జేసిన సూచనలు, శాసనసభల లోనికి బోవదలచిన యల్పసంఖ్యాకుల యభిప్రాయ ములకే భిన్నముగనున్నట్ల గనుగొనవచ్చును. వీరిలో విశేషముమంది, శాసనసభలలో బ్రవేశించి సంస్కరణములవలన పొందదగినంతలాభము పొంద దలచిరి. ఇది సహకారముగను గాని, నిరాకరణము గానేరదు. ఇట్టిస్థితిలో నైహూగారితోజేరి, శాసన సభల బ్రద్దలగొట్టువా రెవరుందురు? మిగిలినవారు గూడ తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొనగూడదా యని యడుగవచ్చును. అట్టియాశ కెడములేదని, వర్ణితులు దెలుపు చున్నవి. ప్రభుత్వము వారి చెడు కార్యములను నిరోధింతును గాని, మంచి కార్యములను నిరోధించబూన నని సత్యమూర్తిగా రిటీవలనే దెలిపియుండిరి. రాజ మహేంద్రవరమునందు బారిష్టరు స్వామిగారు గూడ అట్టి యభిప్రాయమునే వ్యక్తపరచిరి. మహా రాష్ట్రపక్షనాయకు డగు జయకరుగారు, నైహూ ప్రభృతులు సూచించిన శాసనసభా ప్రవేశమును తా మంగీకరించినను, సంస్కరణములను భగ్నము జేయుటకు మాత్రమే శాసనసభలలో బ్రవేశించుట భావ్యముగనుండదని, యభిప్రాయ మొస గిరి. దీని యర్థమేమి? శాసనసభలలో బ్రవేశించు ఓకు, భిన్నాభిప్రాయుల కిష్టమేగాని అందులో జేరినపిమ్మట ప్రతిష్ఠంభనల నవలంబించుటకు వారి కిష్టము లేదు. సహాయనిరాకరణమును వదలి, సహ కారమునవలంబించుటకు వీరుసంసిద్ధులగుచున్నారు. ఇట్టివారి కెవరును అడ్డు గలిగింపరు. నిరాకరణ నిబంధనల నవలంబించజాలని వారవలంబించకబో వచ్చును. కాని ఇతరులుగూడ తమతో రావలయు ననుట, మిగుల అసభ్యముగ నుండును. ఎవరిలో డ్పాటునులేకుండ, నైహూప్రభృతులతలంపు తెలుల నెఱవేరును? ఏకారణముచేనయినను, కాంగ్రెసుసభ శాసనసభా ప్రవేశమున కనుజ్ఞయిచ్చినను, నిరా కరణమునొక మతధర్మముగ జెట్టుకొనినవారు, శాసనసభలకు బోజాలరు. అటుల బోవుటకు వారి నెవరును బలవంత పెట్టజాలరు. మనస్సాక్షికి న్యతి రేకముగ నడుపుడని ఎవరును గోరజాలరు. అట్టి స్థితిలో, కలుపురు శాసనసభలకు వెలువలనేయుం డురు. వానితో సంబంధము గల్పించుకొనరు. లోనికిబోయిన వారిలోనయినను, మితవాదమువలె సంస్కరణమునకు సహయోగించువారే ముఖ్యులుం డురు. ఇట్టి నిరాకరణ మూలచ్ఛేదమునకు కాంగ్రె సుసభా ముఖ్యులందఱును సర్వధము. నైహూగారి సూచన ప్రకారమునను ముందుగా మూలము, కిలాఫాత్, స్వరాజ్యసంకల్పము ప్రసాదించుచు, సభ్యులు తీర్మానరూపకముగ ప్రభుత్వమువారిని పేడవలయునట్లు. ఇట్టి తీర్మానములను ప్రభుత్వము వారసలే చచ్చింప నంగీకరింపరు. ఒకవేళ చచ్చకు వచ్చినను, ఇటులజరుపుట సహకారమేయగును కదా! పిమ్మట ప్రతిష్ఠంభనలనవలంబించెదరట. ఒక మాట సహకారమునకుబూనినపిమ్మట, మరియొక మాటనుబూని యుద్ధించుము. ఇంతకన్నను న్యధా లోచన చేయుండగోరు. శాసనసభలలో జేరి సహ కారమునకు బూనినను, నిరోధమునకు బూనినను, నిరాకరణసూత్ర మిసుమంతయును దీనియందు

గనుపించదు. నైహూ ప్రభృతు లికనయినను ఆత్మ గౌరవ భంగకరమగు సూచనల నుపసంహరించు కొందురు గాక! సత్యసంధత

పాశ్చాత్యుల సత్యసంధతగూర్చి పొగడ్డ లూరక వెలువడుచుండును. ఇటీవల ఇటలీ పత్రికా విలేఖకు లొకరు రాజప్రతినిధిగారితో సంభాషించి రనియు, గాంధీగూర్చి రాజప్రతినిధిగారు కడు నిరసనగ బలికిరనియు, ఆ పత్రికలో ప్రచురింపబడి నటుల స్వరాజ్యపత్రిక ప్రచురించియుండెను. ఇది యసత్యమని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటిం చుచున్నారు. ప్రభుత్వప్రకటనము యధార్థము దెలుపుచో, పాశ్చాత్య పత్రికావిలేఖకుల సత్య సంధత ఎట్టిదో గ్రహించవచ్చును. అభూతకల్పనల జేయు పత్రికాపక్షిణులు గలరని, అనేకమార్లు వెల్లడియయ్యెను. ఇటలీ పత్రికాప్రతినిధి దెలిపిన వ్యత్యాసము సరియగునది గానిచో, ప్రభుత్వము వారు రూఢియగు వార్త నేల ప్రచురింపరాదో తెలియదు. ఇది సరికాదని జెప్పినంతమాత్రమున, నిజ మెటులతెలియును? చర్చిల్ గారికిని, కర్జన్ ప్రభువుగారికిని జరిగెడి వాదప్రతివాదములజూచిన, ఇరువురిలో నెవరు సత్యసంధులో తెలియకున్నది. తుర్కీపై సమరమునలుపుటకై అధినివేశరాజ్య ముల సహాయమును కోరుటలో, ఇతరమంత్రులతో లాయడు జరిగారు యోచించలేదని, కర్జన్ ప్రభు వుగారు దెలిపియుండిరి. అదివరకు జరిగినసభలలో అధినివేశరాజ్యముల సహాయము గోరుటకు నిశ్చ యించబడెననియు, కర్జన్ ప్రభువుగారు రాసభలకు హాజరయిరనియు, ప్రభుత్వ ప్రకటనముగూర్చి మా త్రము వారిఫలహా నైకొనకుండుటకు, వారు జబ్బు చే తేకుండుటయే కారణమనియు, చర్చిల్ గారు జవాబిచ్చిరి. ఇందుకు మరల జవాబిచ్చుచు, ప్రభు త్వప్రకటనము వెలువడుననుయమున లాయడు జార్జిగారిని తెలిఫోనుద్వారా నడిగియున్నను వారు తమ యుద్దేశమును తెలుపలేదని, కర్జన్ ప్రభువు గారు వివరించెరి. ఇందుకు చర్చిల్ గారు మరల ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. వీరిరువురలో నిజమెవ్వరిదో? కర్జన్ ప్రభువుగారు భారతీయులను అసత్యవంతులని నెరక పేర్కొనెను. ఎవరి కివర్ణన సరిపోవునో జెప్పవక్కరలేదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసంఘము

బుదిరు సగిరమున జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభయందు, తిలకుస్వరాజ్యనిధిని వసూలు జేసి, అందునుండి కియార్థపుపన్నును, సహాయనిరా కరణోద్ద్యమము కొరకు ఇతర పన్నులను చెల్లింప వలసినవారిలో బీదలకు ధనసహాయము జేయవల యు నని తీర్మానము జరుగెను. నిరాకరణోద్ద్య మము నెఱవించు అధికారుల దృష్టినిర్బంధములకు గురించుచు, ప్రజా నిష్ఠులకు పోలికపోవ నని భయపడుచు, తీర్మానమును నిరసింపవచ్చును. ఆ ప్రశ్నేక సో రునును కావచ్చును, ప్రజలు తిలకుస్వరాజ్య నిధికి విరివిగ సహాయము జేయుట ధర్మము. కలకత్తా లో రాబోవు అఖిలభారతకాంగ్రెసుసభ జరుగుటకు ప్రసక్తి గనుపించదు. ఏలనన, వేర్వేలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములు, నూతన ప్రతినిధుల నెన్ని కొనినవి. కలకత్తాలో వీరు సమావేశ మగుటకు లోకాశము లేదు. ప్రాతపభిల్లంతో న్యవహారము జరుగ వచ్చునను భయముగాక, కలకత్తాలోని సంఘము వికసనార్థ జేమింపరాదని భయము జేయు చున్నది. జేజాభిప్రాయము శిశ్రు కాలము లో కాంగ్రెసుసభయందు వెల్లడి యగును. ఈలోపుగ

కాంగ్రెసుకమిటీవారి రెట్టి నిర్ధారణ జేసినను, అది ప్రయోజనకరముగ నుండదు. ఎవరికిని దానిపై లత్య ముండదు. దేశప్రముఖులు కలుపురు కలకత్తా కాంగ్రెసుసంఘసభను నిలిపి వేయవలయు నని కోరి యుండిరి. ఇట్టివారిలో, నల్లభాయిపశులు, బాక్స్ దు సయ్యదు మహమ్మద్, బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్, ఖిత్రి, ప్రకాశంగార్లు కలరు. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసంఘ సభగూడ ఇటులనే తీర్మానించినది. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభవా యిదివరకు శాసనసభాప్రవేశమును నిరా కరించి, తమ ధర్మమును నెఱవేర్చిరి. ఆంధ్రు లన్ని భాగముల నుండియు, తమ నిశ్చితాభిప్రాయమును కాంగ్రెసుసభకు వ్యక్తము జేసి, దేశముక్తికి తోడ్ప డెదరు గాక!

నిజధైర్యము

నిన్నటిదినము గురుద్వారాకునెడలిన మిలిటరీ వెన్నలజతతోబాటు యధములో కాలుబోగొట్టు కొనిన హవల్దారు చరణసింగుగూడ మరల నెడ లియుండిరి. వీరిదివరకు మొదటి మిలిటరీజతతోగల సి నెడలగ, అధికారులు విడిచిపెట్టినను, వీరు జయిలు ద్వారమునొద్దకు బోయిరి. కాని, కలుపుర ప్రోద్బ లమువలన వీరు వెనుక కతికప్రముమిదజ్జీబోయిరి. అంగవిహీనులయినను, ఆత్మబలమునందు వీ రెవ్వరి కిని దీసిపోవరు.

తిలకు స్వరాజ్యనిధి

పూనిటిపు పన్నుక్రింద వసూలు

ప్రకాశంగారు మొటిదాకా	680—0—0
రెండవసారి	350—0—0
కొందరు మిత్రులు	475—4—0
అమోదము	49—8—0
మొత్తము	1554—12—0

చెన్నపురి ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

క్రాంతిగా ఉద్యోగుల నెన్నుకొనుట

ఈనెల 12 వ తేదీ నాడు కాలము 4 గంటలకు మహా గుసగుసచుండియున జరిగిన జనరలుబాడీసమావేశము, ఎన్ని కలు జరిగినవి.

ఎన్నికలవివరము

అభ్యుదయ- శ్రీహక్ ఎస్. శ్రీనివాసరాజ్యంగారు

కార్యదర్శి-జనాబు అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు

కో-ఆర్డినేటర్-శ్రీహక్ రామకృష్ణారాజు

సంఘ సభ్యులు-శ్రీహక్ సోదరు బాబు బాబుగారు

ప్రెస్-కామెంటరీ-సంఘసభ్యులగు

- 1. వక్కరెడ్డికృష్ణారాజు
- 2. ఎం. సింగారెడ్డి కృష్ణారాజు
- 3. ఎల్. అయ్యంగారు
- 4. ఎ. పి. డి. డి. కృష్ణమూర్తిగారు
- 5. రంగస్వామి అయ్యంగారు
- 6. జి. వి. కృష్ణానిధిగారు
- 7. క. భాగ్యంగారు
- 8. మాన్యసభ్యులు సామెలుగారు
- 9. వి. మహాపాత్రుని శ్రీ గారు
- 10. ఎస్. సత్యమూర్తిగారు

వీరు 15 గురును ఎన్నికొనబడి రని కార్యదర్శి హమీదుఖానుగారు వ్రాసిరి.

అలాగే తిరుపతిలో వర్తిసి, ఆటనుండి స్వగౌరవమునకు వచ్చెదరు.

తెనుగుపండితులు, హైద్రాబాద్, 1946.

దేశీయమహాసభ (గయ)

కర్షకప్రదర్శనము.

ఈ క్రిందివిషయము మాకు ప్రచురణము కలవడి నది:-

1. ప్రదర్శితవస్తువు లన్నియును (1) కుద్ధకప్రదర్శనము (2) కర్షకవస్తుసామగ్రిగను (3) కర్షకపనిముట్లగును (4) దేశీయ రంగులగును ఆర్థిక గుడ్డలుగ నుండవలయును.

(1) కుద్ధకప్రదర్శన:- (అ) ఇందుచేతతో వడికి చేతితో నేయ బడినకట్టు, ఉన్ని, దూది, గోగునూ, మరయేవారలతో గాని వీరికలయితో గాని నేయబడిన పుత్ర ముండవలయును. (ఆ) గుడ్డములక గాని పన్ను ముగానియుండవచ్చును. (ఇ) అగుడ్డ కట్టుకొనుటకుగాని మరెందులకైన గాని ఉపయోక్తము గావచ్చును. చీరలు, చొక్కా, గుడ్డలు, జేబుకుమార్లు, చొక్కాలు, నూట్లు, బంధనాలు, తివాసీలు, నవారు, గో నెసంచులు, మొదల గున నేతైనను చేతితో నేసి వడికియెడల ప్రదర్శనయోగ్యము లగును.

(2) కర్షక వస్తుసామగ్రి అనగా:- (అ) ప్రతి (1) వివిధకముల ప్రతిమిట్లు వానిని ఏయిరువులలో ఎట్లుకాటి పెంచవలయునో తెలుపవలయును. (2) వివిధకముల ప్రతిమెక్కలు ఆటలు (3) దేశీయలొనున్న వివిధకముల ప్రతిమూసాలు (4) వివిధకములదూడయెటలు (5) కేర్రలకు నెంబరులములు (6) తాగునీరుబట్ట పనికీకచ్చు పుసెట్టివారము.

(ఆ)- (1) వివిధకముల పట్టుపుకగులు వాని నెట్లు పెంచవలెనో వానిలహారమేమో తెలుపవలయును. (2) వివిధకములకు నెంబరులపట్టు కున్నారవారము. (ఇ) ఉన్ని వివిధకములు వానిని బాగుచేసి యెట్లు వారము చేయవలెనో తెలుపవలెను. వివిధకముల ఉన్ని వారములు (ఈ)- గోగునూరవివిధకములు వానిని పెంచువిధము తెలుపవలయును. వివిధకములగోగునూర తాడు.

ఇక నేనా మైననునరే చేతితో వడికి చేతితో నేసిని గుడ్డ యొందునలెను.

(3) కర్షక పనిముట్లగా:- (అ) గింజలు దీసి కుక్కలు జేయునవిముట్లు. (1) ప్రతి (2) ఉన్ని (3) కట్టు (4) గోగు నూరలను కుట్టుచేయు వివిధముల వానిభాగము లేతవలెనలె. (ఆ) చూపింపు యేటలుచేయు పనిముట్లు వాని విడివిడిభాగములు (ఇ) దూది ఉన్ని కట్టునకుకురాట్టులు, వడికి, పురిజేయు పనిముట్లు వానిభాగములు ముఖ్యముగ కర్షకులు. (ఈ) కర్షకులు (1) చేతితో వడికినగూలు నేయుటకు తగినసాధారణ మగ్గులును చిక్కులవియును. (2) కంబళ్లు, తివాసీలు మున్నగనవి నేయుటకును పట్టు, ఉన్ని, దూదివారములనుండి నేయుటకు తగినవగ్గులు.

(4) రంగువస్తువులు, వానిని దేనినుండి తయారు జేయుదురో తెలుపవలెను. రంగుల నమూనాలు, మెక్కలు గింజలు రంగులు చేయువిధము రంగులు పోవడ జేయుట తెలుపవలెను.

(5) కుద్ధకప్రదర్శన ప్రదర్శిత వస్తువులన్నియును, చేతితో నేసినవి గ్యారంటీజేయవలెను.

(6) కర్షక వస్తు సామగ్రి అంతయును ఇండియాలో తయారైనది యనియు, తయారయ్యెడిదని గ్యారంటీజేయవలెను.

(7) రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు గాని, ఆఖిల భారత కర్షకసభవారు గాని, అవ్యవసాయమువారు గాని, లేదా గోవునూర నమ్యమువారు గాని, అంగీకరించిన నిపుణులే ప్రదర్శనమును కర్షక జేయ విధానమును ప్రదర్శింపవచ్చును. కర్షక పనిముట్లు, రాటములు, మగ్గులు, మున్నగునవి వారివారి పనిముట్లను వారు పనిజేయు విధమును ప్రదర్శింపవచ్చును.

(8) ప్రదర్శకసంఘము వివిధ రాష్ట్రములనుండి నిపుణుల సహాయముకొరకు ఏర్పాటు జేసెదరు.

(9) కమిటీవారు నిర్ణయించిన మరతులమీద ప్రదర్శనా గారములోనే భావితమ్యమునకు గూడ కొట్టు యేర్పరచబడును. ప్రదర్శనా గారమున కావల వికరకస్తువు లముట్లు కేర్పరచబడును. మరతులను కమిటీనుండి తెలిసికొనవచ్చును.

(10) ప్రదర్శకసంఘమువారు ప్రదర్శితకస్తువులకు ప్రదర్శకులకును బహుమానముల నొసంగెదరు. ఇందులకు ప్రజాసాహాయ్య మవలయును. కమిటీవారు నిర్ణయించిన జడ్జిలుచేప్పరకారమే బహుమతు లొసంగబడును.

(11) ప్రదర్శిత వస్తువులను బంపువారు సాంకేతికమీద పంపవలెను. తిరిగి పంపునపుడు కమిటీ ఖర్చుమీద పంపబడును. వైని లభికారులు జెప్పిన వారినియయుగో మాత్రము, ప్రదర్శక వస్తువులకు గానునా ఖర్చులు కమిటీయే భరింపవచ్చును.

(12) కర్షకులైన ప్రదర్శితకస్తువుల వార్యయమైనంతవరకు కమిటీవారే భరించెదరు.

(10) ఇయ్యనవ్యమించిన బహుమతులను, ప్రదర్శనా గారములోను లెటను కొట్ట అద్దెలను కమిటీవారు నిర్ణయించుచున్నార. కొలదికాలములో ప్రచురింపబడును.

ఈ క్రింది బహుమతులు అవ్యవసాయమువారు నొసంగెదరు. ప్రదర్శనకస్తువులు చాల గుణగుణవంతములైనచో ఎక్కువ ఖరీదుగల బహుమానము లియవచ్చును. ఈ బహుమానములే గాక కమిటీవారు కుకలకాయోగ్యతాప్రకము లొసంగెదరు.

1 రాట్టుము:- మూడు బహుమతులు- 150 రూ, 100 రూ. 50 రూలు

2 పరిశుభము జేయు పనిముట్లు:- 1 బహుమానము 100 రూలు

3 ఏరులచేయుట:- 1 బహుమానము 100 రూలు

4 కనుకు నూలు నేయుటకు తగిన మగ్గుములు. 8 బహుమానములు. 150 రూ. 100 రూ. 50 రూలు

5 కనుకు నూలు (దూది, పట్టు, ఉన్ని) మూడు బహుమానములు 100 రూ 50 రూ 25 రూలు

6 కర్షక. మూడు బహుమానములు 100 రూ 50 రూ. 25 రూలు

7 రంగులు, మూడు బహుమానములు. 100 రూ. 50, 25 రూలు.

*** ** *

దేశీయ మహాసభ

భారతఖద్దరు ప్రదర్శనము

సన్మానసంఘమువారి నాల్గవ ప్రకటనము

స్వరాజ్యపురి, గయ, నవంబరు :- 6

37 వ దేశీయమహాసభా సన్మానసంఘమువారు సభతో పాటు భారతఖద్దరు ప్రదర్శనమునుగూడ జరుపుట కేర్పాటుచేసిరి. ఖద్దరునేతను వాడుకను పెచ్చించుటకే యిట్లు ఖద్దరుప్రదర్శనము నిశ్చయ అవసరమయినందున జరిగినది. అలా ఏను గయలో జరుపబడుచున్నది. దీనివలన భరతదేశమున ఖద్దరుగయమున జరుగుచున్న అభివృద్ధిగూడ వెలుకాకినితెలుసుకొగలరు. అదిగాక దీనివలన ఖద్దరుపట్టుట విశ్రయముగూడ పెచ్చుగలదు.

ప్రదర్శించబడురకములు

1 కుద్ధ ఖద్దరు:- ప్రతి, పట్టు, ఉన్ని, జనుము వీనిని మన దేశమునందు రాట్టుమునై వడికి తీసిన నూలుతో మనదేశమున చేతివగ్గులమైన నేయుటకు బట్టలన్నియును ఖద్దరుపట్టలే యగునుగాని అట్లు నేయుటకు ఘనపరచవలెను. ధోరణులు, చీరలు, గలీచాలు, తివాసీలు, నవారులు, దుద్రిలు, మున్నగు వాని నన్నిటిని ప్రదర్శనమునకు పంపవచ్చును. ప్రతిగింజలు, ప్రతిరకములు, నూలు, (ట్రిప్లేయరును) పిడిచెట్టిన నూలు పట్టుపుకగులు, ఉలురకములు, కట్టురకములు, నూలును, ఏరులను కడవనట్టి, పనిముట్లు, గింజలు తీయవలెముట్లు, నేత పనిముట్లు, రంగుల వస్తువులు మున్నగు వానిని గూడ పంపవచ్చును. ఇవన్నియు మన దేశములోనేయే యుండవలెను.

పనిచేసి చూపుట

ఆయాపనిముట్లతో నేతకు సంబంధించిన అన్ని బాబులకు పనులను ప్రదర్శనకాలలో స్వయముగా చేసి చూపగల ప్రవీణులనుగూడ అన్ని రాష్ట్రముల నుండియు సన్మానసంఘమువారు రావించుచున్నార. వారాపనులను స్వయముగా చేసి చూపెదరు. బహుమతులు

ప్రదర్శింపబడిన వస్తువులలో శ్రేష్ఠమైనది అయినదింపబడినవానికి 25 మొదలు 150 రూపాయలవరకును బహుమతుల నిచ్చెదరు. శ్రేష్ఠమైనది సంబంధించిన అన్ని పనులలోను శ్రోత్రవనిముట్లను యంతములను కనిపెట్టినవానికి 150 రూపాయలకు మించిన బహుమతులుగూడ నీయబడును.

దుకాణములు

ప్రదర్శనకాలలో కుద్ధఖద్దరును దానికి సంబంధించిన వస్తువులను ప్రదర్శించుటకు దుకాణములు పెట్టబడును. గయలోనున్న ప్రదర్శకోశసంఘరాజ్యదర్శికి వాసిన అన్ని సంగతులను బాగుగా తెలియగలవు.

పవిత్రమగు యరవాడ నూలు

యరవాడ నూలులో గాంధీమహాత్ముడు స్వయముగా నేసిన పవిత్రమగు నూలుగూడ నీసంకల్పరము ప్రదర్శింపబడును. అన్ని రాష్ట్రములవారును దేశీయమహాసభకు వచ్చెదరు గాన వారందరునూడ వీలగుటకే యీ పవిత్రమగు నూలును గూడ ప్రదర్శింపవలసి

శాంతి సేన

విదవ ప్రకటనము

మామూలు ప్రకారము శాంతిసేన (కలంటిరకోరు) ను గూడ నేర్పరచుచున్నార. మొత్తము 1500 మందికలంటిర అందురు. వారిలో ఆఖిలభారతము, వైకిల ఆరోహణలభము, శ్రీలద శము బాలభటులభము గూడ చేరియుండును. 16 ఏండ్ల లోపు వయసువారు కలంటిరులుగా చేర్చుకొనబడరు. దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంతము నంగీకరించి మనియు అప్రకారము నడచుకొందు మనియు కలంటిరు లందరును ప్రాతిమూలకముగా నిత్యము వలెను. సన్మానసంఘమువారు కేర్పరించిన చుట్టును (యూనిఫార్ము) కలంటిరులే తమ సాంకేతికముతో సిద్ధులయ్యిని భరింపవలెను. శ్రీలట యూనిఫార్ము అవసరములేదు గాని ఖద్దరు చీరలను భరించినగాని కలంటిరులుగా పనిచేయవలెదు. స్వరాజ్యసంగ్రహము (కాంగ్రెసు టవును) కలంటిరులకు బసలు భోజనము ఏర్పరుపబడును. కలంటిరులుగా చేర గోరువారు వెంటనే కట్టక, కాంగ్రెసు సేవకదగ్గము, స్వరాజ్యపురి, గయ అను చిరునామాకు దరఖాస్తు పంపవలెనని కాంగ్రెసు ప్రకటన సంఘమువారు ప్రకటించిరి. (స్వరాజ్య).

ఉడిపి శ్రీకృష్ణదేవాలయము

చెన్నపురి హైకోర్టు తీర్పు

వైకృత (మాధ్య) మతస్థాపనాచార్యులవారు రకు శ్రీ మదానంద శ్రీకృష్ణదేవాలయములవారు (వీరికి తూర్పు ప్రజ్ఞాని, మధ్యాచారము, మధ్యరాయలని, వాది రాజుని పెట్టుకొనుములు కలవు) ఉడిపిలో శ్రీకృష్ణదేవాలయము నేర్పరచిరి. ఆ కన్నడ దేశమున మధ్యరాయలవారు ఎరిమిది మరతులు నేర్పరచిరి. ఆ మరతులకు ప్రత్యేక మతాధిపతుల నియమించిరి. ఆ మరతులకును శ్రీకృష్ణదేవాలయమునకును ప్రత్యేక కనుకులు నేర్పరచిరి. ఆ ఎనమడుగురు మతాధిపతులలోను ఒక్కొక్కరు రెండేడ్ల వరకున కంతుల (కళా, మొకరి తరువార నొకరు ఉడిపి శ్రీకృష్ణదేవాలయమున యజమాన్యము వహించవలసి యున్నది. అట్లు వారు క్రమభంగిని జరుపుచున్నారు. ఆరెండేడ్లలో ఉడిపి దేవాలయమునకు వచ్చు శాదాయమునే కాక తమ స్వంత మరతుల ఆదాయమును గూడ నా మతాధిపతులు కర్యాణ వ్యయములకు వినియోగించుచుండురు. మైనారు దొరతనమువారును బ్రిటిషు దొరతనమువారును గూడ నాదేవాలయమునకు విరాళముల నొసంగుచుండురు.

1914 మొదలు 1916 వరకును శిరూరు మతాధిపతుల వంతు కచ్చుటచే నారెండేడ్లలో నా స్వామిలవారు స్వామిరైంగ్యమునకు అనలుబడివేల రూపాయలను వ్యయపరిచిరి. అందు లక్షరూపాయలు దేవాలయమునకు వచ్చిన ఆదాయము. తక్కిన నలుబదివేలను అడ్డారుమరతులవంద బడులు పుచ్చుకొని పిమ్మట కొంతకాలమునకు శిరూరుస్వామిలవారు సిద్ధిజెంది గాని మతాధిపతిగా ఎరరిని నియమించలేదు గాన సోదాయి మరతుల స్వామిలవారిం కొరని శిరూరు మతాధిపతిగా నియమించిరి.

వెనకటి స్వామిలవారియ్య కలసిన నలుబదివేల నిత్య వలెని ఆడ్డారు మరతులవారు క్రొత్తస్వామిలవారి నడుగగ వారు నిరాకరించిరి. అంతట దక్షిణకన్నడ మునసు కొర్కలూ అడ్డారు మతాధిపతి దావాచేసెను. ఆ వ్యయము వెనకటి స్వామిలవారు స్వామి రైంగ్యము కొలకే చేసిరిగాన క్రొత్త స్వామిలవారే అబుణము తీర్చవలెనని నబుజడ్జి తీర్పుచేసెను.

దానివైని శిరూరుమతాధిపతి చెన్నపురి హైకోర్టులో ఆపిలచేసిరి. శ్రీకృష్ణదేవాలయమున కర్యాణ ఉత్సవముల సంధర్భమున కొన్ని దినములు దినమునకు 2000 మంది వంతునను పిమ్మట చాల దినములు దినమునకు 500 మంది వంతునను బ్రాహ్మణులకు సహారాధనలు జరిగెను. వాని క్రిందనే చాల భాగము వ్యయమైనదిగాన నిది సుక్రమగు కర్యాణముకాదు. తమకువచ్చు శాదాయమునకు మించుటండ నే మతాధిపతులు వ్యయమొనర్పరలెను గాని మితిమీరిన వ్యయము చేయగూడదు. అట్లు వెనకటి స్వామిలవారుచేసిన ఆమిత వ్యయమునకు క్రొత్త స్వామిలు బాధ్యులుగారు గాన మరము సాత్తునుండి అబుణము తీర్చగూడదు. వెనకటి స్వామిలవారి స్వంతసాత్తు ఏమైననున్నచో దానినుండి అడ్డారు మరతులవారు రాబట్టు కొనవలెనని చెన్నపురి హైకోర్టువారు తీర్పుచెప్పిరి.

ది డక్కన్ షగర్ అండ్
ఆబుకారికంపెని, లిమిటెడ్.
చామర్లకోట.

మేనేజరు ఏజంట్లు:

మెసార్స్ సు షాగర్ కంపెని, మదరాసు.

సోడాగ్యాసు యిప్పుడు మా చామర్లకోట షాగర్ కోటలో తయారు కాబడుచున్నది. పై చెప్పిన గ్యాసు తయారుచేసే యంత్రసముదాయములు సరిక్రొత్తవియగుటచేత కాక గ్యాసుయొక్క పరిశుభ్రతకుగాను మనము చిరకాలమునుండి వీటివిషయములో సాపాదించిన అనుభవపునహాయమువల్ల నవీన పరికరములన్నియు ప్రయోగించినారము. మాచే తయారుచేయబడిన గ్యాసు మిక్కిలి పరిశుభ్రమైనదిన్ని, సోడా, లిమినేడు తదితరమైన పానీయములను తయారుచేయుటకు ప్రయోగింపవచ్చునని మేము పూర్వపక్షి వక్కాణించి చెప్పగలవారము.

ధరలున్న గ్యాసును గురించి కావలసిన యితర అంశములను తెలియగోరువారు ఈదిగువ చిరునామాదారువారికి వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

మేనేజర్:

డి. ఎస్. & ఎం. కంపెని లిమిటెడ్,
చామర్లకోట,
గోదావరిజిల్లా.

తెలకుప్పనివారిణి (157)

చర్యమైనందు తెల్లవర్షలు వైభవవలన పూచీగా కి దినములలో నయమగును. శుద్ధ వనమాలికలచే చేయబడిన ఈ బొంబము ఋషీశ్వరునిచే కనిపెట్టబడినది. నయముగానినా ధరకు రెండింతలు చెల్లించవలెను. బుడ్డి 1-కి వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ. 8. ఈ త్రవములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJI,
P. O. Kamtaul,
Arbhanga B. తి. O.

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమగ్నబడ్డ కత్తులు. ప్రతిదినము వందలు ఖర్చు. (8785)
ఒకటి తెప్పించి చూచిన దానివిలువ మీకే తెలియ గలదు. వెల రి. 8-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు.
ఇంకను తక్కువ ధరలవి గాని, ఎక్కువధరలవి గాని కావలసిన యెడల తయారుచేయించి పంపగలము. సాక్షి వగైరా వేయ భారతవస్త్రభవనము బెజవాడ.

వనాపధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట యందు సేరన్న క గాంచినది ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తిపాలాఖర్చు ఈచిత్రముగా పంపవలెను.

విలాసము వి. డి. సావంత్
నెం 144 పనపావాడ, గొంగూరు

దంతచూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము విస్రవవలెనును. నోట దుర్గంధములేక యుండును.

మోహిని తైలము

మెదడునకు చలువచేయును. శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. నీసా 1-కి 0-12-0
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

పంచమ సమస్యలు

[పురాణం సూరికాశ్రమి గారు]

సాంఘిక సమస్యలు

పంచములు చాలకాలమునాటి శూద్రులనియు, కంక రాచార్యులవారి కాలమునుండి వీరు గోమాంస భక్షణాచారము చేరినను, అశుభ్రతచేరినను, నీచజీవితారాధనచేరినను, తాగుబోతుత్వముచేరినను, యల్లమ హిందూ కులములకు దూరమై పంచములై యున్నారని నా నమ్మకము. సేవ్యకృత్తిలో పెన్నముకవలె నుపయోగింపు జనబాహుళ్యముగల, ఈ జాతిని, కొంకన అవ భూస్వాములు స్వార్థపరులై, యణగక్రిక్కి యుంచిన సంచి యుండవచ్చును. ఎట్లయినను, వీరిపుడు కొన్ని కష్టములు అనుభవించుచున్నారనుటకు సందేహములేదు.

మహాత్మాగాంధీ, కైలంబానుండి లక్ష్మీ యెట్లున్నదని యాతుతో విచారించుచున్నాడు. కాంగ్రెసువాదు పంచములకు అంటుబోషమును తొలగింపబూని పనిచేయుచున్నాడు. కాని ఇందుకు సంఘములో ననేకబాధలు గన్పించుచున్నవి. నాకు మౌత్రము ఈ అస్పృశ్యత యేమిటో తెలియకున్నది. నిన్నటి కొజు మఱో చట్టా పట్టాలు పట్టుకొనిన, మన కులజాతి, ఈవాడు మంగ్రులొ పైకొద్దజడ్డిలో కాగానే మన వైక్రింటిమాపులు గూడ సంపదకుదురు. ప్రేమగల మిత్రులు యిచ్చివస్తే, కులమతభేదములు లేక, పరస్పరానుభూతితో, వర్తించుట మన మెరిగినది. ఇతరు ఈకాలములో "అకస్మాత్ పూజ్యతే రామ నరేంద్రం క దా చ న" అను అస్త్రవివాద్యమే వర్తించుచున్నది. చదువు, డబ్బు, పా యా, మనిషి కలని యు పయోగము. ఇవియే, స్పృశ్యస్పృశ్యతలకు పేరువులగుచున్నవిగాని కులమతభేదము రెంతమాత్రము పాటించుటలేదు. అంటరాని తనము ఒకరు తీసివేస్తే పోవునదికాదు. పంచముల అధికవిద్యాస్థితులు బాగుపడి, వారియాచారములు మారినగాని, యస్పృశ్యత పోవాలను. అందుచే కాంగ్రెసు కమిటీవాడుగాని, పంచమ కులార్థధర్మకులుగాని, యీతల్లికొందు పనిమాని సజావుగా పని చేయుట యుచిత మని నాయుల్లిపాయము.

పంచములు ముందుగా గొడ్డుమాంసమును తినుట మారి వేయవలెను. గోమాంసభక్షణము అపవిత్రమని వారు హిందువులు కానేరరు. అయితే గొడ్డుమాంసము, మేకమాంసముకన్న చవుకయనియు, మాంసము కాకములకన్న నెక్కువ ఆహార తక్కుములు కలదనియు, అందుచే గొడ్డు మాంసమును తినుచున్నామనియు, పంచములు చెప్పుచున్నారు. తినే కష్టవులవలన యెకడును పాదిత్యమును పొందదనియు, వానిపనులవలననే పాపపుణ్యము లేపుచున్నామనియు, యేను క్రీస్తు చెప్పియున్నాడు. "కిమాకీత ప్రతేతకం" అను పార్థ సంజయమునకు శ్రీ కృష్ణుడు తిండి విషయమై జవా చేమియు నిచ్చి యుండలేదు. వాడును మౌత్రము జీవహింస కూడదని వాదించిరి. భారతములో మాంసాశనము జీవహింస యగునా? లేదా? అను విషయమును మాంసనికయ జీవియగు నొక మహా సిద్ధుడు, హింసకానేరదని నిర్ణయించి యున్నాడు. భాగవతములో భూతములవలన భూతిముల జననమరణ పోషణములు నిర్ణీతములగునని చెప్పబడియున్నది. ఇరియన్నియు గాక రసాయన శాస్త్రకాశ్రమము లనుసరించియు, అధిక కాశ్రమము ననుసరించియు, మాంసభక్షణము నేషిధింపబాలమని నాకు తోచుచున్నది. మనుష్యుడు కాకవర్ణములలో కొన్నిటిమాత్రమే భుజింపవలెని యున్నాడు. ఈ ధాన్యములు, పప్పులు, కామహారలు, సింధు, వెలగు భూములు, భూమండలములలో నుమాదు యెనిగివలెను మాత్రమే ఉన్నవి. మానవకోటి జవాభాగంధ్యును సైన్యముల వెరుగు భూభాగమునుపోల్చి చూచినయెడల పంటభూములు మానవజాతిని పోషింపబాలవని స్పష్టమగును. భూభాగములో మూడవవంతు అగ్రములు ను, వీరులును, ఉన్నవి. వీనియందు వెరుగు ఉత్పాదకమున్నగువానిని, మనషి తిని తీర్చింపుకొనబాలను. కాలశరణానుసార మాంసపు భిక్షాశ్రమ సారవంతమైనకొలది యాహారమును గురించి తీర్చించి కొనకకై కిలదయ్యెను. ఇట్టి సారవంతమైన పద్యముల గుర్తించి, నానిని సేవ్యముచే చక్క-పాచి, దిన పంటభూముల సెంచుచున్నాడు. మానవశరీర ముపయోగింపుకొన బాలల డిడ్డిగాదములకు, కొన్ని జంతుజాలములు భక్షించి, తమ శరీర సామర్థ్యముచే తీర్చించుకొని, సారవంతమై మానవభోజ్యమైన మాంసముగ మార్పుకొనుచున్నది. ఇట్టి మాంసమును తినుటచే మన

మృదు కాపించు నస్యములనేగాక విచ్చలవిడిగ నెరుగు అవగడి మాంసగు వానినిగూడ ప్రవయోగించుననుచున్నాడని చెప్పవచ్చును. ప్రకృతిలోని కాకసముదాయ మంతయు నుపయోగించుకొనుటకు జంతువులు మధ్యవర్తులుగా నుండవలెను. జంతుమాంసము తోదైవగాని మానవకోటికి చాలినంత తిండిదొరకనేరదు. అందుచే, మాంసాహారమును కర్షింప నలవికాదని నా నమ్మకము. ఇది ఇట్లున్నను గోమాంసభక్షణము ప్రత్యేకముగ హిందూసాంప్రదాయములకు విరుద్ధము గావున, దానిని మానుముందు వదిలినగాని పంచముల యంటరాని వదిలదు. ఈపని పంచములే తమ కులకట్టువలన నేర్పరచుకొనలేదు. అయితే గొడ్డుమాంసం తినుకురకలను తెల్లవారిని యంటుకొనుట లేదా అని ఒకరు నన్ను ప్రశ్నించిరి. డబ్బుకు ఉద్యోగమునకు ఆకపడి తెల్లవారి నంటుకొనుచున్నాము. ఇది మన నీతి పొందిన పాతికత్వమే.

వీరి స్వప్రయత్నమువలనను, సాంఘిక నేకకుల హితబోధలవలనను ప్రభువులు కలుగుకాణముల తీసివేయుటవలనను, జరుగవలసిన పని తాగుడు మారివేయుట, కేరీరకష్టము చేయు అన్ని జాతుల పేదవాఁడు సారాయముల ద్రావుచునే యున్నాడు. తాత్కాలికముగ బడలికతీర్చి యొంటికోప్పలు తగ్గించి కొన్ని మేహవాధ్యులకు కూడ వారింపుకై కల్లనకున్నమాట నిజమే కానిసాపదార్థములు బుద్ధిని చెడగొట్టును కావునను, వీర్యమునందు కేరి బిడ్డల జలుక్కుము తగ్గించునుగావునను అపభ్రంశములైన వాక్యర్యముల నెలకొల్పి పరువు నిలుపవు కావునను మధ్యమ స్వభావులచే నేషిధింపరగి యున్నది. పంచములు ఈభ్యసనమును దదివినగాని సభ్యులు గానేరరు.

పంచమజాతి స్వయంకృషివలన గోమాంసభక్షణము మధ్యపానము విస్మరింపవలెను. మతీయు తమపల్లెలలో గ్రామజేవరిల కొలచుటమాని వారి యత్నవములతో ననివార్యమగు, జాతరగ త్రరను వదిలివేయవలెను. వీని బయలు రావకృష్ణులభూత సేయుచుండవలెను. ఈ ఉపాసనాభేదమువలన పంచముల, కులాచారములలో విశేషమైన మార్పు నిస్సంశయముగ గలుగును. మిగిలిన హిందుకులములకు సమీపింతుడు, దీనితోడు ప్రతినిత్యము పన్నానము, శుభ్రవస్త్రధారణము, బండబూతుల వాడకుండుట మున్నగు సంస్కారములు వారంతట వారే చేసికొనవచ్చును.

పంచములు భూస్వాముల సాహాయ్యమునగాని ప్రభువుల సహాయమునగాని తమ శక్తికొలదిగాని తాము నికనీంచు పల్లెల శుభ్రపరచుకొనవలెను. చుట్టు గుడిసెలు యెడ వేడి నీటి గుడిసెల ప్రక్కనే యెముకలు ఈకలు మున్నగు మూలస్యము త్రోయకుండవలెను. పల్లెలో వీధులు నూటిగా వెడల్పుగా నేర్పరచి వీలైతంతవరకు వీధులు వరస నే మట్టిగుడిన లైసను, చవుకముగా నుండున ప్లేర్వాటు చేసికొనవచ్చును. గ్రామములో రెండు మూడు తావులగాని వీధుల వెంటగాని, గుంట లేర్పరచి అందులో ఇండ్ల వెంటకపోసి ఆగుంటలు నిండిన తరువాత చక్కని ఫలకృషియు చేకొని, యనుభవింపవచ్చును. ఈ రీతిగ వారి కుల మేమైనను వారి పల్లెలలోనికి ఇతర జాతి హిందువులు కచ్చుటకు తగినంత శుభ్రముగా నుంచుకొనవచ్చును. మూలపల్లె లుండు గ్రామకంఠములు తగినంతవికాలము గానియెడల, ఆ గ్రామములోనివారలు ఇందుకు తగిన స్థలము నిచ్చువిధి యున్నది. అందుకై పల్లెలవారు పోరాడవచ్చును. పోరాడవలెను.

తరువాత యే గ్రామమునకు చెందిన పంచములకు ప్రారంభవిద్య బొంబసాహాయ్యము మున్నగునవి ఆగ్రామములోని రహితులే విధిగా నేర్పరచవలసి యున్నది. అనగా మూల పల్లెలను బాగుపరచుట, అందుకు స్థలము, మంచినీరు ఇండ్లు చేసికొనటకు డబ్బు వారివిద్య ఆరోగ్యము మున్నగువాని ఖర్చుంతయు ఆగ్రామములోని భూస్వాములు కరీతులు తమ ఆస్తుల కనుగుణముగ భరింపవలెను. ఇటులనే ఉప్పుములు కూలివాండ్లు మున్నగు నితరగ్రామస్థులకు కూడ చేతులవిరియన్నది. ఇవి భూస్వాముల విధి. వది వారు నెలవేస్తేని యెడల కొలదికాలములో వారి యాస్తులకు భంగము కలుగును.

ఆర్థిక సమస్యలు.

పంచమజాతులకు గురియెన్నావారలకు కొందరు బాల్లివినము అను పేరుతో భూములపల్లె పంటలవలన పంటపెట్టియవలెనను ఉద్దేశ్యముతో నున్నాను. వీరు కచ్చులలోని అధికజాతిస్థితులుగాని సాంఘికభిక్షుములుగాని యాపడి యెంచుటలేదు. ఆదేశములలో వివేకితమైన భాగ్యము కొద్దిమంది భూస్వాముల కరగకమె తక్కుడు ప్రభుల్ల కూలివాండ్లుగ నుండిరి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

కలరా స్ట్రేగువలెనే ఒకవిధమైనఅంటుజాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలినవెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరాయన్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము. డబ్బీ 1-కి 0-6-0 అమ్మతాంబనంఁడిపో మగగాను.

త్వరపడుడు!

కొద్ది టిక్కెట్లు మాత్రమే!!

మించిపోవును!!!

ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్నగారి కుమారుడు సర్వేశం తాలూకా మేడ రూ 16,500 లకు లాటరీ.
మొత్తము 3,300 టిక్కెట్లు. టిక్కెట్లు 1-కి రు 5 లు మాత్రమే.

అయ్యలూరా! కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులో మునిసిపలు నె 143 రంగల వాస్తవికమైన ఫలములో నేను 1918 సంవత్సరంలో కట్టించిన రెండవసారి గలిగిన వామేడను ఆర్థిక బీరువాల ఫిట్టింగు సహా గవర్నమెంటువారికి తెలియ పరచినవిషయం లాటరీమాలముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇప్పటికే చాలా టిక్కెట్లు ఖర్చుబడినవి. ఇంకను కొన్ని టిక్కెట్లు మాత్రము గలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు త్వరపడినవో లభింపగలవు. 2. టిక్కెట్లన్నియు పూర్తియైన వెంటనే లా 3 యొక్కకు కలిపేదియు, లాటరీ చేయువిధానమును, తిప్పిలుగా ముందు యాపత్రికను, స్వరాజ్య పత్రికలోను ప్రచురించిన పిమ్మట గొప్ప ఉద్యోగములు, పెద్దపనుసులు వగయిరాల యెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును. 3. ఈ టిక్కెట్లకు వసూలయ్యే సొమ్ములో ఏకైక కమిషనువగైరా ఖర్చులతోను మిగతాసొమ్ము లాటరీ టిక్కెట్లు పూర్తి అయ్యే వరకును యెలూరు స్ట్రెటర్స్ కో ఆపరేటివు బ్యాంకిలో నుంచి లాటరీ అసలరము దీక్షికోనబడును. 4. ఈ మేడను తనఖాలో వగైరా ఆర్థికాంతము చేసి చేసియుండలేదు. సదరు మేడకు ఎవరియెడల యేతగాదాలవచ్చినా వా స్వంత ఖర్చులతో పరిష్కరించి నూ మేడను నిర్వహణగలవాడను. లాటరీలో గెలుపొందిన వారలు వారి స్వంత ఖర్చులతో గెలుపొందిన 15 శాతములో నెవరైనా క్రమమైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని యెలూరు సబురిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. అం: వామేడనున్న టైటిలుడిమ్మ, యెన్ఫంబ్రెక్కు కర్టిఫికేట్లు వగైరాలు రిజిస్టరీకాలమందు యచ్చి ఆఫీస్ సాధన పరచబడును. 5. టిక్కెట్లు కావలసిన వారు తమ ఆద్రమ్యున స్వప్రముగ వ్రాయుచు, టిక్కెట్లు 1-కి రు 5 లుచేసి వామేడ మునిసిపల్ ఆఫీసులో చేసినయెడల అందిన వెంటనే లాటరీ టిక్కెట్లు తిరుగుటపాలో పంపించబడును. 6. చది టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొనువారికి ఒకటిక్కెట్లు కమిషనుగా యివ్వబడును. 7. ముందు టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడవు. 8. పోస్టు ఖర్చులు పంపినదే జవాబు యివ్వబడదు.

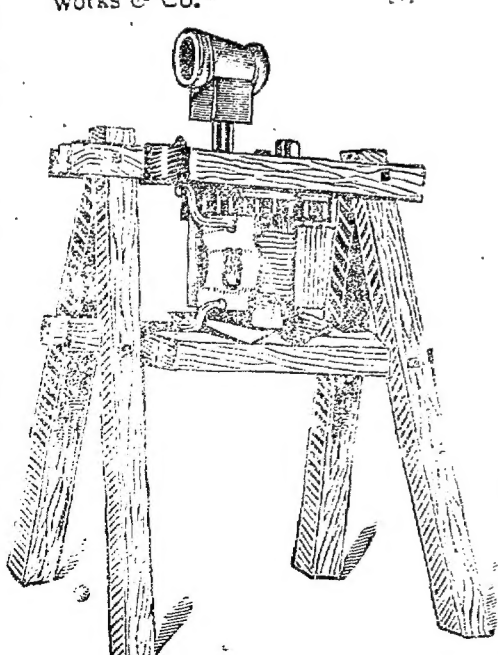
మాటూరి సర్వేశం, మేడ మార్కుదారుడు, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు (1045 4)
శ్రీ గద్వాల మహారాణి సాహెబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (2)

వేగు డౌబ్లములు

కడచిన యిరువదియైదు వత్సరములకాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశములందును ఉపయోగింపబడి అనేకులను రక్షించినవి.
జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతధౌతఫులమును, ఉపయోగింపదగినవి
ఇవి ప్లేగును గుణపరచుటయే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మీము చెప్పియుండు ప్రకారము సేవించుచుండిన, ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులను పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి స్త్రీలుకూడ ఉపయోగించవచ్చును. ప్యాకింగు పోస్టేజీఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటాలగు ఉచితము
హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతధౌతఫులము 1 అవున్సుసీసా రు 0-14-0 లు
3 " " 0-12 } 1/2 " " 0-0-0
రింటివిలాసము:—“పండిట్” మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము 41, ఆచారప్ప వీధి, మదరాసు.

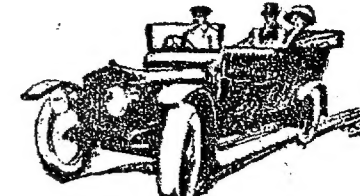
ది క్రౌన్ ఎంజినీరింగు అండు ఫౌండ్రీ వర్కుసు అండు కో,
The Crown Engineering and Foundry works & Co. వర్కుసు: 117 బంట్రా రోడ్డు, హవరా. Works: 117 Bant a Road Howrah.
3 రోలర్లు గల చెరుకు మిల్లులు.

అన్నిరకముల ఎంజిన్లుపోత పోయబడును.
ఘాసీలు నారయంత్రములు న్యాయమైన ధరకరకరము విక్రయించబడును.
నారమిల్లులు తేయాకుతోటలు కొల్లియ మునిసిపాలిటీలు, జిల్లాబోర్డులు, మొదలగు వాటికి కావలసినవికూడ పంపబడును.
చెఱుకుపంట సమయము సమీపించుచున్నది గాన మీరు చెఱుకుయంత్రములకు ఆర్డరు పంపుటకు ఇదియే తగినసమయము.
యిప్పుడే ఆర్డరులను పంపిన మేము సకాలములో యంత్రమును సరఫరాచేయుటకు ఏలుగా నుండును. మేము యిప్పుడు అనేకయంత్రములను సరఫరా చేసియున్నాము. అన్నియు తృప్తి ముగా పనిచేసినట్లు మా కితాదారులు వ్రాయుచున్నారు. (384)

పనితరమునందు శ్రేష్ఠత్వము, సకాలమున సరఫరాచేయుట వీటికి పూచీ నిచ్చెదమా.
ధర యంతర వివరములు తెలియగోరువారు మేనేజరుకు వ్రాసి తెలుసుకొన గోరెదము.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై సర్టిఫికేట్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస్ దొరకును. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 1004, Kil pank Madras.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2118-688) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడి, గా, దృష్టివా స్థలాభువము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము, భూతక్షేద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక రిమాషాలు విచిత్రవిద్యదృశ్యము గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో నుమాధియగుట, శరీరములేని, తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాస్త్రము తెలుగుభాషలో అతి సుభద్రమైన శైలిని వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యాలింటి యిచ్చుచున్నాము దీనివల రూ 4-0-0. త్వరపడుడు! పి. ఆర్. జనారనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా

ది వ్యోమ ధము

శిలా జతుర సాయనము

ప్రతివారికి ప్రాణసమానమైనది.

కోకాళము లగు వాత-పిత్త-కఫములను సమావావస్థ యందుంచి ఎట్టి రోగమైనను ఏవయను గల వారి కై నను రూపివ్వకుండా నుఖముగ చిరకాలమువరకు జీవింపజేయును. రస-క్ష-కుక్రూడిధాతువులను తుభ్రవచి కృద్ధిజేయును. జీవా మనోజనిత సర్వరోగముల అతిశ్రమముగ బోగొట్టును. వేయే? జీవించియున్నంగాట ఏ రోగమైనను, నిరోగమైనను దీని సోక సారియొకడు తప్పుపున్నునని తీరకలయును. కర్తక దాంభికపు మాటలు గాని, ప్రయగము గాని మాదికాదు. ఇండియాలో అనేకానేకపున్నునని ప్రకటించి తిరిగి కోరుచున్నారు. మీరెల పున్నుకోవరు! మీరు మీ బంధుమిత్రులు కలిసి యిప్పుడే పుత్తరము వ్రాసి శిలాజతుర సాయనము డబ్బాను తెప్పించుకొని సేవింపుడు. కోగొట్టుటై చిరకాల నుఖ మనుభవించెదగ. ఈ డివింబుగ నెలాఖరువరకు డబ్బా రు 6-8-0 లు మాత్రము, పిక్కుట డబ్బా ఖరీదు రు 8-0-0 లు.
మా విలాసము: ఆయుర్వేద రత్న పండిత

బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్సు,
ఆయుర్వేదావధాలయము, బంపుర. గంజం ఇండియా

పుటల 180 పుస్తకము సంచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతశుభమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది.

ఈ శాస్త్రమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపాత్రమును ఆయుర్విద్ధిని ఇప్పించును.
ఈ పుస్తకము ఇ కాముగా నీయబడును.
సాగు 8 యు మేమే ధరించి పంపెదము.
కా. పంపించుడు.

ప్రెస్ బ్యూట్రీ మునిశేంకర్ గోవిందజీ,
ఆతంగ నిగనూ ఔషధాలయము.
26. బ్రాడ్వే, మద్రాసు